

מגזין הבולאים בישראל

גליון מס' 87 • חשון תשע"ב • נובמבר 2011 • המחיר: 30 ש"ח

שביל

חזרו למלאי וניתן לרכוש דפי מזכרת

דף המזכרת	מחיר לקהל הרחב	מחיר לחברי התאחדות
תערוכת ירושלים 3000	45	40
תערוכת אשקלון 98	45	40
תערוכת ב"ש 2000	45	40
תערוכת ירושלים 2001	60	55
תערוכת תלאבול 2004	60	55
תערוכת ירושלים 2006	60	55
תערוכת ישראל 2008	60	55
תערוכת ירושלים 2010	60	55
כנס 13 (1999)	45	40
כנס 16 (2002)	60	55
כנס 17 (2003)	60	55
כנס 18 (2004)	60	55
כנס 19 (2005)	60	55
כנס 20 (2006)	60	55
כנס 21 (2007)	60	55
כנס 22 (2008)	60	55
כנס 23 (2009)	60	55
כנס 24 (2010)	60	55

(לפעמים יש רק עותק או שנים)

התשלום במזומן, בהמחאות אישיות או המחאת דואר

המוטב: התאחדות בולאי ישראל

דמי משלוח לפריט בודד עד למשקל של 500 גר' 6 ₪ (רשום 10 ₪)
פריטים נוספים - תוספת 5 ₪ לכל 500 ג' נוספים
הזמנות בדואר לה.ב.י. - ת.ד. 4523 ת"א 61045

התאחדות
בולאי
ישראל

גליון מס' 87

חשון תשע"ב - נובמבר 2011

מחיר: 30 ש"ח

מנוי שנתי: 100 ש"ח

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל
מען המערכת לפניות ולמנויים:

ת"ד 4523, ת"א 61045

טל: 03-6295547

פקס: 03-5259716

E-mail: ipf@netvision.net.il

http://www.israelphilately.org.il

מנכ"ל: טיבי יניב

עורך ראשי: משה רימר

עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס

שדרות רוטשילד 109, ת"א

תוכן העניינים

- 4 • הנפקות חדשות בארץ
- 6 • גדולים ביפן
- 8 • יותר יפני מיפני
- 10 • להביט בפרטים הקטנים
- 15 • והרצים יצאו דחופים
- 18 • מדינה מן האגדות
- 23 • ברכות לשנה החדשה
- 24 • פעילות חוג נוער בפתח תקוה
- 25 • הבולים האזוריים ביפן
- 26 • זהירות - זיופים
- 28 • מכתב מן האימפריה
- 29 • מבט להנפקת פברואר
- 30 • חותמות דואר ישראל

כנס יום הבולאות ה-25

27 בדצמבר 2011
במלון "רנסנס", הירקון 121 תל-אביב

הרשמה וחלוקת דף מזכרת / קפה ועוגה	10:00-9:00
ברכות: - יו"ר דירקטוריון דואר ישראל - מר ששי שילה - מנכ"ל חברת דואר ישראל - מר חיים אלמוזנינו - נשיא התאחדות בולאי ישראל - עו"ד אליהו ובר	10:10-10:00
מר ינון ביילין מנש"ב בדימוס - "25 שנה ליום הבולאות"	10:30-10:10
טקס הופעת בול יום הבולאות מר חן מלינג, מוזיאון הרכבת חיפה - "רכבת העמק"	11:00-10:30
הענקת פרס מעצב הבול היפה לשנת 2010	11:05-11:00
מר ירון רצון, מנהל השירות הבולאי: תוכנית ההנפקות לשנת 2012	11.40-11.05
ד"ר יהושע מגר - הצגת אוסף תימאטי מעולה - "מתמטיקה - מדע בין תיאוריה ליישום" של יואכים מאס מגרמניה	12.25-11.40
מר מיכאל מגן - מנהל המעבדה לשימור נייר במוזיאון ישראל - "היבטים בשימור בולאי"	13:00-12:25
ארוחת צהרים חגיגית	14:30-13:00
הכרזת תוצאות משאל הבול והחותמת המוצלחת לשנת 2010 והגרלת פרסים	14:40-14:30
ד"ר ירמיהו רימון - "על הרצל והציונות"	15:10-14:40
יעקב שבתאי - "העליות הבלתי לגאליות"	16:00-15:10

במקום תפעל נקודת מכירה של השירות הבולאי. ניתן יהיה להשיג במקום גם תוויות מס"ד עם אזכור הכנס, חותמת אירוע של הכנס ודף מזכרת מיוחד המונפק ב-500 עותקים בלבד.

הכנס יתקיים במלון רנסנס, רח' הירקון 121 תל-אביב.
סידורי החניה: בחניון כיכר אתרים - ניתן לקנות כרטיס בכנס.
דמי ההשתתפות הם 120 ₪ לחברי ההתאחדות (200 ₪ לאורחים מהארץ ומחו"ל, שאינם חברים).
דמי ההשתתפות כוללים ארוחת צהרים חגיגית, קפה, שתייה וכיבוד קל בכל משך הכנס ודף מזכרת.

השתתפות מחייבת הרשמה מוקדמת במשרדי ההתאחדות

טל: 03-6295547, ת.ד. 4523 ת"א 61045.

אין אפשרות להשתתף ללא הרשמה מוקדמת.

אגדות הכדורגל הישראלי

שגיאה בבול ישראלי - תגובת השירות הבולאי

שלום רב,

ב"שבל" מס' 86 - ספטמבר 2011 עמ' 16-17 פורסם טור מאת ד"ר שמעון אביבי תחת הכותרת "מקאם אלינבי סבלאן - שגיאה בכיתוב בבול ישראלי". הכותב מציין כי הכיתוב בבול - "קבר הנביא סבלאן, חרפיש" הינו שגוי, באשר באתר זה לא מצוי קברו של הנביא סבלאן אלא המערה שבה התגורר, שהפכה לאתר קדוש לדרוזים. ואמנם, לאחר שבדקנו כיום, מצאנו כי קברו של הנביא הקדוש לדרוזים הוא בכפר בכא בהר הדרוזים בסוריה.

אנו מבקשים להציג בהמשך את הרקע למתואר בטור.

החלטת הממשלה הייתה בשעתו להקדיש בול לעדה הדרוזית.

השירות הבולאי פתח, כדרכו, בתחקיר יסודי, ונועץ לשם כך באישי ציבור ונכבדים דרוזים.

אותם מקורות הציעו הכנת בול המושתת על "קברו של הנביא" המצוי לכאורה ליד חורפיש. בכל מהלך התחקיר דובר וסוכם עם אותם מקורות על קברו של הנביא המצוי לכאורה ליד חורפיש - כך בכל המסמכים. איש ממביני הדבר לא חלק על הטקסט הזה, גם לא המומחה הממשלתי למיעוט הדרוזי.

גם כאשר הוכנה הסקיצה לקראת דפוס, היא הוצגה בפני אישי הציבור הדרוזיים, וגם כאן - ללא הערות מצידם.

זאת ועוד: שניים מהמקורות, שגם עליהם הסתמך השירות הבולאי, הם "לכסיקון גיאוגרפי" משנת 1959 שבו מופיע הערך "סבלאן" ובו נכתב כי "בכפר קבר קדוש... בשם נבי סבלן"; ובפרסומי קצין חינוך ראשי בשם "נופים ואתרים" מצויין כי "ליד הכפר חורש נמצא, כמסורת הדרוזים, קברו של נבי סבלן... המקודש לדרוזים. המיבנים הקדומים יותר על הקבר והאתרים החדשים יותר משמשים את העולים לרגל".

הכוונה הייתה כמובן טובה והתחקיר היסודי היה כראוי, אולם יש להצטער על כך שלמרות כל המאמצים יצאה שגגה מתחת ידי המתכננים, שאיננה תוצאה של רשלנות השירות הבולאי אלא של תפיסה שגויה מצד קבוצה רחבה של מומחים.

נחמא פורתא יש בכך שטעות כזו היא סיבה ל"חגיגה" ולמחקר בולאיים...

בברכה,

אריה אולבסקי

מנהל קשרי לקוחות ותפקידים מיוחדים

השירות הבולאי

חברת דואר ישראל בע"מ

גדולים ביפן

הישגים יוצאים מן הכלל למציגים הישראלים בתערוכת Philanippon 2011, אשר התקיימה בצילה של רעידת האדמה הגדולה ביפן

תערוכה בצל אסונות טבע

ביום 28 ביולי נפתחה בעיר יוקהמה שביפן תערוכת בולים בינלאומית גדולה. התערוכה נערכה חודשים ספורים לאחר אסון הטבע הנורא שפקד את יפן, וקודם לפתיחתה היו חששות רבים שהיא תבוטל, או שתסבול ממינוט משתתפים.

את ישראל ייצגו בתערוכה כמה מבכירי האספנים בארץ, אשר זכו להישגים נאים ביותר והביאו כבוד רב לישראל. בעזרת תיאוריהם של יגאל נתנאל, יהושע מגר ובת זוגו צילה גלילי ניתן להתרשם מן האווירה ששררה בעיר יוקהמה ובאולם התערוכה.

מדינה אחרת

צילה גלילי: בסוף יולי התקיימה בעיר יוקהמה שביפן, תערוכת בולים עולמית, Philanippon החלטנו, יהושע ואני, "לחרף נפשנו" ולנסוע ליפן, חצי שנה לאחר רעידת האדמה והצונאמי...

שעות רבות ריחפנו באוויר וכשנחתנו, היינו בארץ אחרת, תרתי משמע. הגענו למקום בו הכול ירוק ומבלבל, מקום בו גשם דקיק, עדין ושקוף יורד כמעט כל ערב. המצרך הנפוץ ביותר שם הן המטריות. במקום שני - כובעים. למרות שהשמש אינה קופחת כלל, ראשים רבים מכוסים בכובעים המשדרים מעמד, אמירה אופנתית וכו'.

יגאל נתנאל: בדרך כלל מזג האוויר ביפן בתקופה זו הוא בלתי נסבל בגלל החום והלחות הגבוהה. למזלנו, בגלל סערת הטייפון שהיתה בצפון, ירדו קצת הטמפרטורות ומזג האוויר היה טוב יותר ממה שהיכרנו בביקורינו הקודמים בתקופה זו.

רעידות האדמה היום יומיות כמעט ולא הורגשו ולא השפיעו על התערוכה ומבקריה. הייתה רק רעידת אדמה אחת שהיתה חזקה, כ־6.1 בסולם ריכטר, ולוותה באזהרת צונמי בדרגה 5, אך לא גרמה נזקים.

צילה גלילי: יפן היא מופת לסדר ולניקיון. דוגמה לכך ראינו כאשר עלינו במעלית למגדל תצפית שגובהו כ־100 מטרים. ממרומי המגדל נראים כל מגרשי החניה והמכוניות החונות בו כאילו מחשב מתמטי ארגן אותם במרחק שווה בין הקווים הלבנים. דוגמה נוספת שכדאי ללמוד מהם הוא היחס לנכה. ביוקמה, לאורך שפת כל הכבישים, יש 40 ס"מ של בליטות מתכת לשימוש העיוורים. כך גם במעברים שבמטרו, כאשר לפני המדרגות ישנה התרחבות של בליטות המתכת.

תערוכת הבולים

יגאל נתנאל: תערוכת הבולים פילהיפון 2011 נפתחה ביום 28 ביולי בטקס מרשים שהתקיים באולם התערוכה. הטקס נערך בנוכחות נשיאת הכבוד של התערוכה, הוד מעלתה הנסיכה היפנית טקמדו. הייתה זו יריית הפתיחה לתערוכה שהתקיימה בהוד והדר כדרכם של היפנים.

התערוכה מומנה ע"י רשות הדואר היפנית ואורגנה ע"י שתי האגודות הבולאיות ביפן (חשוב לציין כי זו הפעם הראשונה בה שתי האגודות שיתפו פעולה באופן מלא בארגון התערוכה), אך בפועל נוהלה התערוכה כמעט כולה ע"י אחת האגודות, ה־JPS.

סך הכל השתתפו בתערוכה נציגים מ־67 מדינות. 528 אוספים הוצגו ב־2327 מסגרות תצוגה. מספר מדינות מאירופה לא השתתפו בתערוכה בגלל החשש מרעידות אדמה וקרינה, אך העדרם לא השפיע על אופי התערוכה והרכבה.

הפעילות בתערוכה

יגאל נתנאל: התערוכה הייתה מוצלחת מאד למרות החששות הגדולים שליוו אותה עד הפתיחה. המארחים מעריכים כי למעלה מחמישים אלף איש ביקרו בה, והיא נחשבה להצלחה גדולה.

יגאל נתנאל: האגף הלאומי כלל תצוגות ברמה גבוהה מאד, בהם בלט במיוחד אוספו של מר טיגימה שהציג שמונה מסגרות של הסדרה הראשונה של יפן – סדרת בולי הדרגון. אוסף זה כלל בתצוגה 143 מכתבים בבולי הדרגון. מר טיגימה הינו היחיד שמחזיק באוסף מרשים של בולי הדרגון ואכן הוא היה ראוי לפרס התערוכה באגף הלאומי שאותו קיבל בצדק.

בפרס התערוכה במדור האלופים זכה מר וויליאם קוואן מהונג קונג על אוספו בולים ומכתבים של מזרח סין בשנים 1942-1949. פרס התערוכה באגף הבינלאומי ניתן למר יו צי קים מקוריאה 1884-1909.

התצוגות מישראל

יגאל נתנאל: בתחרות השתתפו 5 אספנים מישראל שהגיעו לתוצאות יפות ומרשימות. הגדיל לעשות ד"ר יהושע מגר, שקיבל עבור האוסף "עיבוד אדמה מתחילת החקלאות ועד ימינו" מדליה זהב גדולה עם פרס. אוספו היה הטוב ביותר באגף לבולאות נושאית. התוצאה הנ"ל מקנה לד"ר מגר את האפשרות להתחרות מעתה באגף אלוף האלופים. שאר התוצאות הם כדלקמן:

מר יוסף חרש, "מינרלים", מדליית זהב. ד"ר הדי פייבל, "דואר שעבר חיטוי במרכז ודרום אירופה", מדליית מוזהב גדול. מיכל פייבל, "דינוזאורים", מדליית ארד מוכספת. מר ולדימיר ברדיצבסקי, "שימוש בבולים חצי דואריים של ר.ס.פ.ס.ר.", מדליית מוזהב. ברכתנו לזוכים!

יהושע מגר: אני יכול רק להוסיף שבתערוכה שמרנו על המוניטין שיצא לתמאטיקה הישראלית. יוסי חרש קיבל עם תצוגתו על המינרלים מדליית זהב עם 92 נקודות (עד כה הציון שלו היה 90). אני עבדתי קשה על התצוגה שלי במשך השנה האחרונה (מאז התערוכה בלונדון) וזכיתי שוב בזהב גדול עם 97 נקודות – הטוב מבין התצוגות באגף הנושאי ואחד מ־5 אוספים מכל האגפים שקיבלו 97 (הפעם לא היה 98). אחרי צבירת 4 זהב גדול ב־3 שנים האחרונות אני יכול להציג את אוסף החקלאות רק באגף ה־Championship.

התערוכה התקיימה במרכז קונגרסים גדול ביוקוהמה, באתר הנמצא במרכז העיר, קרוב לנמל ומחובר למרכזי הקניות ולרכבת התחתית. יוקוהמה היא עיר נמל הנמצאת כעשרים קילומטרים מטוקיו, כך שלא היתה בעיה למבקרים להגיע ישירות מטוקיו למרכז הקונגרסים במהירות רבה.

צילה גלילי: התערוכה זכתה לפרסום רב ברחבי יפן ומבקרים מכל הגילים, רובם עם מזוודות שהעידו עליהם שהגיעו מרחוק, זרמו ומלאו את אולם התערוכה. המארגנים התכוננו היטב ופעילויות מגוונות התקיימו כל ששת ימי התצוגה. לילדים היה שם משחק תחנות סביב יצירת הבול, שמי שפיצח אותו קיבל בתמורה מניפה וגיליון צבעוני. היו שם מכונות ששחררו את תהליך הכנת הבול והדפסתו. היו שם פינות ישיבה עם ארגזי בולים וסביבם כל העת אספנים שנברו וחיפשו ולעיתים גם מצאו את מבוקשם. היו עוד פעילויות רבות, רציניות יותר ופחות, כולן בשפה היפנית, וכל הזמן רחש האולם ממבקרים ערניים, סקרנים וצבעוניים.

יגאל נתנאל: בתערוכה בלטה פעילות עניפה של נוער אשר כללה מספר אגפים כפינה לכתיבת מכתבים ושליחתם לצפון המדינה, ציורי מעטפות בולים ובולים ועוד פעילויות נוספות. הנוער נדרש למלא מספר משימות שעם סיומם קיבל פרס. כמו כן היתה תצוגה נרחבת של מכתבים של נוער באגף התצוגה וכמובן אוספי נוער שהשתתפו בתחרות והתחרו על מדליות.

אגף הסוחרים לא היה גדול ומרשים כמו בתערוכות מסוג זה. מרבית הסוחרים מאירופה נמנעו מלהגיע בגלל המצב ובגלל הערכתם כי הרבה אספנים לא יגיעו. הסוחרים היפנים היו מצויינים ואף נחלו הצלחה. היתה פעילות עניפה של אספנים שחיפשו חומר בולאי חדש ואכן הסוחרים דיווחו על תוצאות מרשימות.

יהושע מגר: ראוי לאזכור הסמינר התימאטי שהעביר השופט חימנז. הידע הפילטלי בתחום התמאטיקה משתנה עם הזמן, והסימנר העשיר את כל המשתתפים בו.

התצוגות הבולאיות

צילה גלילי: באגף הכבוד, שהיה מאובטח כל זמן התערוכה בידי שומרים חמורי סבר, הוצגו מספר אוספים מוזמנים וביניהם גם 3 מסגרות מן התצוגה המצויינת של יגאל נתנאל.

לסיכום

יגאל נתנאל: התערוכה נחתמה בטכס הפלמרז המסורתי ובשירה בקולו הערב של יושב ראש הפדרציה הבולאית העולמית מר טיי פה היין.

יותר יפני מיפני

יגאל נתנאל זכה בשנת 2002 ב־Grand Prix d'Honneur על אוסף בולי יפן הקלאסית שהציג, הישג שאף מציג יפני לא הצליח להגיע אליו. תרומתו להפצת הידע על בולי יפן זיכתה אותו בתעודת הוקרה של ההתאחדות היפנית

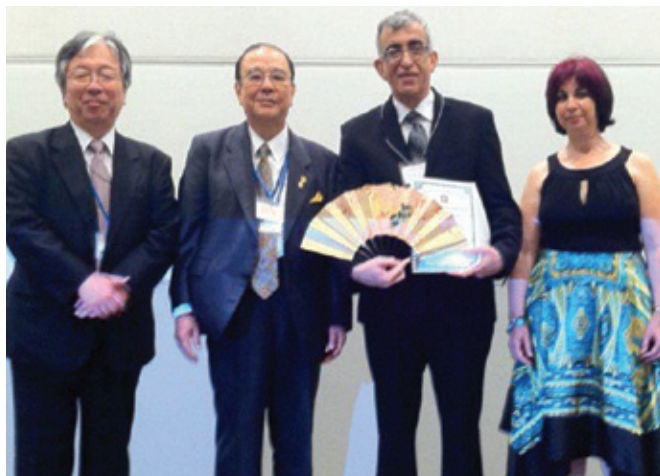
האתגר הגדול

שאינו יפני מתעמק באיסוף בולי יפן, ועוד בתחום כל כך קשה כמו הבולים הצרובים.

נפגשנו שוב מספר פעמים בתערוכות בולים שונות, וראיתי כיצד האוסף משתפר ומגיע להישגים גבוהים יותר ויותר. בשנת 2000 זכה האוסף בפעם השלישית במדליית זהב גדולה, ויכול היה להתמודד על פרס התערוכה. בשנת 2002, בפעם השנייה בה עמד האוסף למבחן באגף האליפות, זכה יגאל נתנאל בפרס הנכסף.

בשנת 2002 הוזמן יגאל נתנאל להציג את האוסף באגף הכבוד של תערוכת ג'לפס 2002 שנערכה ביפן. התצוגה משכה צופים רבים מידי יום, ולהרצאה שנשא מר נתנאל ליד מסגרות התצוגה התקהלו המוני מבקרים.

התרשמתי מאוד מכוונתו של מר נתנאל להמשיך ולפתח את האוסף למרות שזכה כבר בכל פרס אפשרי, ואינו יכול עוד להציג אותו בתערוכות.

מספר יגאל נתנאל: בשנת 1966 נשלחתי כתלמיד תיכון לאחד הקיבוצים בצפון לתקופת שירות לאומי בת שבועיים, שם פגשתי לראשונה בחיי צעירים שהגיעו מיפן כמתנדבים. מפגש זה הצית בי את ההתעניינות בתרבות המזרח הרחוק, וכבולאי תרגמתי זאת לאיסוף בולי יפן....

כאשר הצגתי את האוסף בפעם הראשונה, נתקלתי ביחס של פליאה מצד אספנים אחרים שלא הבינו כיצד בולאי שאינו יפני "מעז" להתמודד עם בולי התקופה הקלאסית של יפן. הרי מדובר בתחום מסתורי וקשה להבנה, הנגוע בזיופים רבים מספור. רבים מחברי הזהירו אותי כי זו משימה בלתי אפשרית לנסות ולהתמודד מול האספנים היפניים המכירים את השפה ויש להם גישה קלה יותר אל השוק הבולאי היפני.... ידעתי כי זו לא תהייה משימה קלה, אולם אהבתי לבולים בכלל ולבולי יפן בפרט הניעה אותי להמשיך בהרכבת האוסף. הבולים היפניים הם יפהפיים. הם מושכים את העין ואת הלב. כאשר בוחנים בזכוכית מגדלת את ראשו של הדרקון על בולי יפן הראשונים ניתן כמעט לחוש את שערות ראשו....

האוסף מאורגן על פי כללי האיסוף המסורתי, ושילבתי בו דוגמאות מייצגות של הדגמים, הצבעים, ההדפסות והחותמות של הבולים. תמיד חיפשתי בולים מאיכות מעולה, ממורכזים ולא שחוקים. קשה מאוד למצוא בולים כאלו, והיה צורך בהתמדה, סבלנות והרבה מזל כדי להצליח ולרכוש בולים מתאימים, במיוחד כאלו עם חותמת בעלת משמעות.

האוסף כולל מעטפות רבות, יותר מן המקובל בדרך כלל באוספים מסורתיים. חיפשתי במיוחד מעטפות שיש עליהן לא רק בולים נדירים במצב מעולה, אלא גם מגוון חותמות וסימני דפוס המייצגים נתיבים ותעריפים בעלי חשיבות בולאית.

יהלך זר

מטסומוטו ג'ון איצ'י, נשיא התאחדות הבולאים היפנית, כתב בשנת 2003 את הדברים הבאים בהקדמה לספר בו התפרסם אוסף בולי יפן של יגאל נתנאל:

מר יגאל נתנאל זכה בפרס הגדול בתערוכת פילהוקוריה 2002 על אוספו "הבולים הצרובים של יפן 1871 - 1876". משמעויות לציון כי להישג יוצא מן הכלל זה הגיע אספן שאינו יפני. עד כה אף אספן יפני לא הצליח לזכות לפרס זה עבור תצוגה של בולי יפן הראשונים.

פגשתי את מר נתנאל בפעם הראשונה בסינגפור בשנת 1995, כאשר האוסף אותו הציג זכה במדליית זהב. הופתעתי לגלות כי אספן

תצוגה של כבוד

בתערוכה שהתקיימה ביפן בסוף יולי 2011 הוזמן יגאל נתנאל להציג מבחר דפים מתוך האוסף באגף הכבוד של התערוכה. התאחדות הבולאים היפנית העניקה לו תעודת הוקרה מיוחדת על תרומתו המתמשכת לקידום הבולאות היפנית, כפי שבאה לידי ביטוי בפירסומים שהוציא ובאוסף המיוחד שהכין.

שונים. חלק מן הלוחות נדיר מאוד, והניסיון להשיג את כל השילובים של לוחות הדפסה, סוגי נייר, ניקבובים וגונוני הדפסה היא משימה קשה ביותר. ברשימה המצורפת ניתן לראות את צורת האותיות ששולבו בבולים ואת מספר הלוח שהאות סימלה.

イ	ロ	ハ	ニ	ホ	ヘ	ト	チ
i	ro	ha	ni	ho	he	to	chi
1	2	3	4	5	6	7	8
リ	ヌ	ル	ヲ	ワ	カ	ヨ	タ
ri	nu	ru	wo	wa	ka	yo	ta
9	10	11	12	13	14	15	16
レ	ソ	ツ	子	ナ	ラ	ム	
re	so	tsu	de	na	ra	mu	
17	18	19	20	21	22	23	

אפילוג

בעמוד האחרון של התצוגה, תחת הכותרת "אפילוג" בחר יגאל לשלב מעטפה המייצגת את סופה של תקופה, ואת המעבר מן הבולים הצרובים אל בולי הקובן. המעטפה במשקל כפול נשלחה מן העיר טקיימה ועליה שני בולים צרובים בערך נקוב כולל של 3 סן. בבית הדואר הבחינו בביל החסר וקנסו את המעטפה בסכום של 4 סן, כפל הביול החסר. הקנס שולם באמצעות שני בולים חדשים מסדרת הקובן, והם בוטלו ידנית באיקס בצבע אדום.

הופעתה של החרצית

בשנת 1872 החלה יפן להנפיק בולים בעיצוב חדש, אשר החליף את בולי ה"דרגון". בולים אלו היו בשימוש עד שנת 1876, והרכבת אוסף שלם מהם מהווה אתגר של ממש. כדי לאפשר בחינה טובה של פרטי הבול שולב תרשים של הבול במקום תמונה סרוקה שלו.

הבולים זכו לכינוי "פריחת הדובדבן", וזאת בגלל ארבעת הפרחים הקטנים המשולבים בפיות הבול. בנוסף, שולב בבול זה לראשונה סמל פרח החרצית העגול, העתיד ללוות את בולי יפן שנים רבות, ומהווה סימן היכר של בולי יפן.

בולי סידרה זו הונפקו בשני בתי דפוס שונים במספר רב של הדפסות, תוך הוספת ערכים נקובים שנדרשו משינויים במטבע היפני. בהדפסות אלו נעשה שימוש במגוון רב של סוגי נייר, הן מייצור מקומי והן נייר מיובא, וזיהוי סוג הנייר הוא אחד המאפיינים העיקריים באיסוף בולים אלו. רכיבים נוספים המשמשים למיון וסיווג הבולים מתייחסים לגוון ההדפסה ולניקבוב של הבולים, דבר המוסיף למורכבות האיסוף.

אותיות מסמלות

החל בחודש ינואר 1874 החלו לסמן את לוח ההדפסה בסימן מיוחד, אשר נועד לאפשר את זיהוי הלוח ממנו בוצעה כל הדפסה. בתוך עיצוב הבול שולבה אות זעירה שנועדה לסמן את הלוח.

נוהג זה נמשך עד חודש אוגוסט 1875, ובמהלך תקופה זו הוכנו 23 לוחות הדפסה

על קצה המזלג

בספריית התאחדות בולאי ישראל נמצא עותק מן הספר בו פורסם בשלמותו אוסף בולי יפן כפי שהוצג בקוריאה בשנת 2002. מומלץ מאוד לכל אספן, ולא רק לאספנים מסורתיים, לעיין בספר ולהתרשם מן הדרך בה הצליח יגאל להרכיב תצוגה מנצחת המשלבת בולאות מסורתית עם תולדות הדואר. להלן מספר קטן של דוגמאות מתוך האוסף. הבחירה נפלה על פריטים בעלי עניין כללי ולא בהכרח על הפריטים הנדירים ביותר.

חותמות קנסזומי

בשנת 1871, מיד לאחר גיבוש שירותי הדואר המודרניים של יפן, הוכנסו חותמות חדשות לשימוש בבתי הדואר שלאורך הנתיבים המובילים בין טוקיו, קיוטו ואוסקה. המדובר בחותמות מלבניות גדולות המכונות בשם קנסזומי (Kensazumi) שפירושו המילולי "נבדק". קיימות תשניות רבות של חותמות אלו. המעטפה נשלחה ועליה שני בולים מן הסדרה הראשונה בערך נקוב של 48 מון כל אחד. התעריף למרחק של 25 רי (100 ק"מ) היה 100 מון, אולם על פי הכללים 96 מון נחשבו כמו 100 מון.

להביט בפרטים הקטנים

מעטפה מרתקת מן המאה ה־19 מאפשרת הצצה ייחודית אל תקופה בה חלו ביפן שינויים מפליגים והבשילו התהליכים שהובילו ליצירת המדינה המודרנית

מבוא

צ'רלס דה בונוויל הגיע ליפן שלוש שנים בלבד לאחר דיכוי מרד הסמוראים של שנת 1868, ושהה בה בתקופה סוערת ומרתקת, בה התגבשו מוסדות השלטון של המדינה החדשה לאחר מאות שנים של משטר פיאודלי נוקשה. גם שירותי הדואר המודרניים אך זה החלו להתארגן, וכדי לשמור על קשר מכתבים עם אנגליה נאלץ דה בונוויל להיעזר בפתרונות מיוחדים.

קשרי הדואר הבינלאומיים של יפן

מעט מאוד תושבים זרים התגוררו ביפן באותה עת, והקשרים בינה ובין העולם שמחוץ לה היו עדיין רופפים ולא מגובשים. יפן לא חתמה עדיין על הסכמי דואר עם אף אחת ממדינות העולם, ולמעשה לא ניתן היה לשלוח מכתב בדואר היפני אל מחוץ לגבולות המדינה. (הסכם הדואר הראשון של יפן נחתם עם ארצות הברית בשנת 1875).

את הפער הזה מילאו באופן חלקי משרדי הדואר הזרים של מעצמות המערב. ארצות הברית, בריטניה וצרפת פתחו משרדי דואר בערי הנמל הגדולות, יוקהמה, קובה, נגסקי והקודטה. רק משרדי הדואר של יוקהמה היו פתוחים בפני הציבור הרחב, וניתן היה להיכנס אל אחד מהם, לרכוש בולי דואר של המדינה הרלוונטית, ולשלוח מכתבים לכל רחבי תבל.

אם דה בונוויל היה מתגורר ביוקוהמה, הוא יכול היה לשלוח את המכתב שלו בדרך זו.

אבל, כזכור, דה בונוויל התגורר בעיר הבירה, בטוקיו. היה עליו לפעול בדרך שונה על מנת לשלוח את המכתב שלו.

שיטת הכתובות הכפולות

בתחילת שנות השבעים של המאה ה־19 פעלה בעיר טוקיו משלחת רשמית של אנשי צבא צרפתיים, שעמדה בקשר עם ממשלת יפן ועסקה בקידום האינטרסים של צרפת. כדי לאפשר לאנשי המשלחת לשמור על קשר עם בני משפחותיהם בצרפת, הפעיל משרד הדואר הזר של צרפת שירות מיוחד.

לאנשי הצבא הוצע לשלוח את המכתב שלהם מטוקיו באמצעות הדואר היפני אל משרד הדואר הצרפתי שפעל ביוקוהמה. על המעטפה נדרשו אנשי הצבא לרשום שתי כתובות ולהדביק שני סוגי בולים:

בצידה האחד של המעטפה היה צריך לרשום בשפה היפנית את הכתובת של מנהל משרד הדואר הצרפתי ביוקוהמה, ולהדביק בולים יפניים בערך נקוב של 2 סן, התעריף עבור משלוח מכתב בתוך יפן שמשקלו אינו עולה על 2 מומה (= 7.5 גרם). בולים אלו נועדו לשלם את עלות העברת המכתב מטוקיו ליוקוהמה באמצעות הדואר היפני.

ביטו במעטפה שתמונה מופיעה בעמוד הבא.

במבט ראשון, קשה להתרשם מן הפריט הבולאי הזה. זו לא מעטפה "יפה". זו "סתם" מעטפה ישנה ומרופטת, מקומטת, וקצת קרועה בפינות. ובכל זאת, זהו אחד הפריטים הבולאיים החשובים ביותר בתולדות הדואר של יפן.

היכרות ראשונה עם המעטפה

המעטפה שבתמונה מוכרת בעולם הבולאות בשם "מעטפת בונוויל" (BOINVILLE), על שמו של השולח. המעטפה פורסמה לראשונה בחודש אוגוסט 1999 ברבעון של האגודה הבריטית לחקר בולי יפן, ומאז עמדה מספר פעמים במרכזו של דיון סוער ומחקר בולאי מעמיק.

המעטפה נפתחה ונפרסה על מנת שניתן יהיה להציג את שני צדדיה. בצידה האחורי (בחלק התחתון של התמונה) מודבקים מספר בולים יפניים ולידם רשומה כתובת בשפה היפנית. בצידה הקדמי (בחלק העליון של התמונה) מודבקים שני בולים צרפתיים ורשומה כתובת באותיות לטיניות. על הבולים וסביבם מוטבעות כמה וכמה חותמות וסימני דפוס. בהמשך המאמר נלווה את תהליך היצירה של המעטפה, ונלמד את משמעותו של כל אחד מן הסימנים המופיעים בה, אבל ראשית נערוך היכרות עם כותב המכתב.

צ'רלס דה בונוויל

צ'רלס אלפרד שסטל דה בונוויל היה ארכיטקט במקצועו. הוא נולד בצרפת בשנת 1850, בן למשפחת אצולה צרפתית בעלת שושלת ארוכה. בגיל 18 החל לעבוד כארכיטקט בעיר שטרסבורג, וכעבור שלוש שנים, בעקבות מלחמת פרוסיה צרפת, היגר לסקוטלנד והתקבל לעבודה באחת החברות המובילות בעיר גלזגו. דה בונוויל היה ארכיטקט מוכשר מאוד, ולמרות גילו הצעיר הוא קודם כעבור חודשים ספורים ומונה כשותף בעסק.

כעבור שנתיים, ביום 7 באוקטובר 1873, הגיע דה בונוויל ליפן. הוא הוזמן על ידי ממשלת יפן ומונה לארכיטקט של המשרד לעבודות ציבוריות. הוא תכנן את מבנה הפקולטה להנדסה באוניברסיטת טוקיו, ובנוסף לעבודתו זו שימש דה בונוויל כמרצה לארכיטקטורה בפקולטה להנדסה (האדם המערבי הראשון שזכה להתמנות לתפקיד זה).

צ'רלס דה בונוויל שהה ביפן עד שנת 1881, מועד בו חזר ללונדון והצטרף כשותף בכיר לחברת הנדסה חשובה. הוא נפטר בשנת 1897, בהיותו בן 47 בלבד.

מעטפת בוויל

- כדי לשלוח מכתב מאחת מערי יפן אל מחוץ לגבולות המדינה נדרש השולח לבצע את השלבים הבאים:
1. השולח הכין בביתו שתי מעטפות שונות, זו בתוך זו. על המעטפה הפנימית, הקטנה יותר, כתב השולח את שמו ומענו של הנמען בחוץ לארץ. על מעטפה זו לא הודבקו בולים. המעטפה הוכנסה כאמור לתוך מעטפה חיצונית, גדולה יותר.
 2. על המעטפה החיצונית רשם השולח את כתובתו של מנהל בית הדואר היפני בעיר טוקיו.
 3. השולח הדביק על המעטפה החיצונית בולים בערך נקוב של שני סן, עלות משלוח המכתב אל בית הדואר של טוקיו.
 4. בנוסף, הדביק השולח על המעטפה בולים יפניים בסכום המספיק כדי לרכוש בולים זרים (צרפתיים, אנגליים או אמריקאים) בתעריף המתאים למשלוח המכתב אל ארץ היעד.
 5. השולח מסר את המכתב בבית הדואר הקרוב לביתו, והדואר היפני העביר אותו אל מנהל סניף הדואר היפני בעיר טוקיו. כאשר הגיעה המעטפה הכפולה לידי מנהל סניף הדואר היפני בטוקיו, הוא פתח את המעטפה החיצונית ובדק את הכתובת הרשומה על המעטפה הפנימית. לאחר שבדק כי סכום הבולים היפניים שהודבקו על המעטפה החיצונית מספיק כדי לשלם את עלות רכישת הבולים הזרים אל ארץ היעד, הוא הכניס את המעטפה הפנימית אל שק הדואר המיועד למנהל סניף הדואר היפני בעיר יוקוהמה. המעטפה החיצונית, שלא היה בה עוד צורך, נזרקה לפח והושמדה. זו הסיבה שמעטפות חיצוניות הן נדירות מאוד, ולמעשה כיום ידועה רק דוגמה אחת של מעטפה חיצונית ששרדה.
- עבור העברת שק הדואר מבית הדואר של טוקיו לזה של יוקוהמה לא נדרש תשלום, והיא בוצעה כחלק מפעילותו הרגילה של הדואר היפני.
- כאשר קיבל מנהל בית הדואר היפני ביוקוהמה את שק הדואר עם המכתבים המיועדים לחו"ל, הוא בדק את לוחות הזמנים של בתי הדואר השונים. כל אחד משלושת בתי הדואר הזרים היה חתום על הסכמים עם מספר קווי ספנות, ומועדי ההפלגה של הספינות היו ידועים מראש. לאחר שאיתר את הספינה העתידה להגיע אל ארץ היעד בתאריך המוקדם ביותר, ולאחר שבדק איזה מבתי הדואר הזרים מפעיל את אותה ספינה, הדביק מנהל הדואר היפני ביוקוהמה בולים זרים מתאימים על המעטפה והעביר אותה לבית הדואר הזר המתאים.

האם המעטפה הזו נשלחה בשיטת המעטפות הכפולות?

במבט ראשוני ושטחי אפשר היה לחשוב שלא. הרי מה שאנו רואים לפנינו זו מעטפה אחת, עליה מודבקים גם בולים יפניים וגם בולים זרים. אם כך, איך זה יכול להיות "מעטפה כפולה"?

בחינה יסודית ומעמיקה יותר מגלה כי למרות הקשיים מעטפת בנוויל אכן נשלחה בשיטת המעטפות הכפולות. השולח, צ'רלס דה בנוויל, שככל הנראה לא היו ברשותו באותו רגע שתי מעטפות שונות על מנת לפעול על פי הנהלים המדויקים, "חסך" את המעטפה החיצונית והדביק על המעטפה הפנימית את בולי הדואר היפניים בתעריף המתאים. מנהל סניף הדואר של טוקיו, שהבין את העניין, פשוט העביר את המעטפה כפי שהיא אל מנהל דואר יוקוהמה.

בצידה השני של המעטפה היה צריך לרשום באותיות לטיניות את כתובת הנמען מחוץ ליפן, ולהדביק בולים צרפתיים בערך הנקוב המתאים לתעריף המשלוח אל ארץ היעד. כך לדוגמה עלות משלוח מכתב שמשקלו עד 10 גרם מיפן אל בריטניה היה 120 סנטים.

מכיוון שמרבית פקידי הדואר היפני לא ידעו לקרא אותיות לטיניות, ופקידי הדואר בארצות המערב לא ידעו לקרא אותיות יפניות, לא הייתה שום בעיה מכך שעל המעטפה נרשמה כתובת כפולה. כל פקיד קרא רק את האותיות הרלוונטיות לו והמכתב עשה את דרכו אל היעד בשלום.

האם מעטפת בנוויל נשלחה בשיטת הכתובות הכפולות? במבט ראשוני ושטחי אפשר היה לחשוב שכן. על המעטפה מודבקים גם בולים יפניים וגם בולים צרפתיים, רשומות עליה שתי כתובות, ביפנית ובלטינית, והיא נשלחה מן העיר טוקיו דרך בית הדואר הצרפתי של יוקוהמה.

במחשבה שנייה ומעמיקה יותר ברור שלא זה המצב. כפי שנכתב, נוהל הכתובות הכפולות נוצר על ידי הדואר הצרפתי לטובת אנשי המשלחת הצבאית של צרפת בטוקיו. דה בנוויל אמנם היה ממוצא צרפתי והוא התגורר בטוקיו, אבל הוא שהה ביפן כאזרח פרטי, ולא השתייך אל המשלחת הצבאית הצרפתית.

בנוסף, הבולים והכיתוב בצידה "היפני" של המעטפה אינו מתאים. הכיתוב באותיות יפניות כולל את שמו וכתובתו של השולח (בנוויל, אחוזת ימאטו) ואת שמו ומקום מגוריו של המכתוב (בנוויל, אנגליה). הערך הנקוב של ששת הבולים היפניים שעל המעטפה עולה לסכום של 24 סן, הרבה מעבר לתעריף הנדרש לשם משלוח המכתב מטוקיו ליוקוהמה.

אם כך, ברור שלא מדובר כאן במכתב שנשלח בשיטת הכתובות הכפולות. צריך להמשיך ולבדוק את התאמת המעטפה לשיטה אחרת שהייתה נהוגה ביפן שאותה עת.

שיטת המעטפות הכפולות

שיטה זו פותחה על ידי הדואר היפני והוצעה לשימוש כלל הציבור, הן תושבי יפן והן אזרחים זרים. בלב שיטה זו עמדו מנהלי בתי הדואר היפני בערים טוקיו ויוקוהמה.

מעטפה חיצונית יחידה במינה ששרדה

שהופיעה במודעה הצליח החוקר לאתר את המקום בו התגורר בוונויל, ומסתבר שהבית היה במרחק של לא יותר משני קילומטרים מבית הדואר של טוקיו.

אם כך, טוען החוקר, סביר שבוונויל לא שלח את המעטפה בדואר אל מנהל סניף הדואר הראשי של טוקיו, אלא הביא לשם בעצמו את המעטפה. זו הסיבה שלא רשומה כתובת בית הדואר על המעטפה, וזו הסיבה שלא הידבקו עליה הבולים הנחוצים למשלוח מכתב בתוך יפן.

כיצד נוצרה המעטפה

כעת, משהובהרו מרבית הנקודות הקשורות ליצירת המעטפה, ניתן לחזור ולתאר באופן שיטתי את הדרך בה נוצרה המעטפה, ולהבין את משמעות סימני הדואר השונים המוטבעים על פניה.

• שלב א' – צ'רלס בוונויל כותב מכתב

ביום 27 במאי 1873 (או זמן קצר קודם לכן) כתב בוונויל מכתב לאחיו שהתגורר בעיירה סט' אולבנס שבחבל הרטפורדשייר. בצידה הקידמי של המעטפה רשם בוונויל את שמו וכתובתו של אחיו, ובצידה האחורי של המעטפה הוא רשם באותיות יפניות את שמו שלו ואת מקום מגוריו בטוקיו (אחוזת ימאטו).

בונוויל הדביק על צידה האחורי של המעטפה שישה בולים יפניים (מסדרת "צ'רי בלוסום") בערך נקוב של 4 סן כל אחד.

• שלב ב' – המכתב מועבר אל בית הדואר של טוקיו

לגבי הדרך בה בוצע שלב זה יש כאמור מספר דעות. אבל לצורך הסיפור אין זה משנה אם בוונויל הוביל בעצמו את המכתב לבית הדואר המרכזי, שלח אותו במעטפה חיצונית, או הצמיד אליו ספח נייר עם הכתובת וכך שלח אותו. ברור שהמכתב הגיע אל בית הדואר בטוקיו.

• שלב ג' – המכתב מטופל בבית הדואר של טוקיו

הפקיד בבית הדואר של טוקיו הוציא את המעטפה מתוך המעטפה החיצונית (אם אמנם הייתה כזו), או תלש את שארית ספח הנייר עם הבולים וכתובת בית הדואר (אם זה מה שהיה כתוב על ספח הנייר), או לקח את המכתב מידי של בוונויל עצמו. כך או אחרת החתים הפקיד את ששת הבולים שבגב המעטפה בחותמת הדואר של טוקיו. מן הפרטים שעל החותמת ניתן ללמוד כי פעולה זו בוצעה ביום 27 במאי 1873 (או ביפנית: ביום 27 בחודש החמישי בשנה השישית של תקופת מייג'י) בשעות אחר הצהריים. החותמת העגולה שעל הבולים ידועה בקרב הבולאים כחותמת מסוג N1B1.

אלו שטענו כי מעטפת בוונויל לא נשלחה בשיטת "המעטפה הכפולה" הצביעו על שתי נקודות עיקריות לחיזוק טענותיהם. ראשית, על המעטפה לא רשומה הכתובת של מנהל בית הדואר של טוקיו, ושנית, על המעטפה לא מודבקים בולים יפניים בערך נקוב של 2 סן, תעריף המשלוח של המעטפה אל בית הדואר בטוקיו (הבולים בעלי ערך נקוב של 24 סן המודבקים על המעטפה הם אלו שנועדו לשלם את עלות הבולים הצרפתיים).

המדובר בטיעונים לא פשוטים כנגד הקביעה כי המעטפה הזו נשלחה בשיטת המעטפות הכפולות. כדי להתמודד איתם הועלו ונבדקו מספר השערות שביקשו להסביר כיצד הגיעה המעטפה מידי של השולח, בוונויל, אל מנהל בית הדואר של טוקיו. הסברים אלו מבוססים על מחקר מעמיק ויסודי, בולאי והיסטורי כאחד.

המחקר הבולאי-היסטורי

כאמור, נועד המחקר לברר כיצד הועבר המכתב מידי של בוונויל אל מנהל סניף הדואר של טוקיו בלי שעל המעטפה עצמה מופיעה כתובת סניף הדואר או מודבקים בולי הדואר המתאימים.

• הבולים הודבקו על מעטפה חיצונית

יש דעה ולפיה המעטפה שלפנינו היא מעטפה פנימית, אשר נשלחה אל בית הדואר של טוקיו בתוך מעטפה חיצונית, גדולה יותר. על המעטפה החיצונית נרשמה כתובת בית הדואר והודבקו בולים יפניים בערך נקוב של 2 סן.

• הבולים הודבקו על ספח נייר

השערה אחרת אותה העלו החוקרים טענה כי הבולים הודבקו על פיסת נייר אשר הוצמדה לשולי המעטפה, ועל פיסת נייר זו נרשמה גם כתובתו של סניף הדואר בטוקיו.

בצידה האחורי של המעטפה, בפינה הימנית העליונה, דבוקה פיסת נייר לבנה. במבט נוסף ניתן להבחין בשתי אותיות הרשומות על פיסת הנייר, סופה של כתובת לא ברורה. לטענת החוקרים הצמיד בוונויל פיסת נייר אל שולי המעטפה, כתב עליה את כתובת בית הדואר של טוקיו והדביק בולים בערך נקוב של 2 סן. כאשר קיבל מנהל הדואר של טוקיו את המעטפה עם פיסת הנייר הצמודה אליה, הוא תלש את התוספת שלא הייתה דרושה עוד, והעביר רק את המעטפה עצמה לבית הדואר של יוקהמה.

להשערה זו יש בהחלט על מה לסמוך. הנהוג של הצמדת ספחי נייר אל מעטפות היה נוהג מוכר וידוע ביפן, ופקידי הדואר נהגו לעשות זאת כאשר ביקשו להעביר אל בית הדואר בתחנת היעד הנחיות מיוחדות לגבי אופן הטיפול במכתב. בהחלט אפשרי שבוונויל, אשר התגורר ביפן והכיר את מנהגיה, נהג בדרך זו.

• המעטפה הובאה ידנית אל בית הדואר בטוקיו

השערה אחרת שהעלו החוקרים מבוססת על מחקר היסטורי שבדק היכן בדיוק התגורר בוונויל בעיר טוקיו. על המעטפה רשם בוונויל את כתובת מגוריו בתור "אחוזת ימאטו". בטוקיו של היום לא קיימת כתובת כזו, והחוקר נאלץ לבדוק את ההיסטוריה של העיר טוקיו על מנת לאתר במה מדובר.

ביום 18 בדצמבר 1880 פרסם בוונויל מודעה בעיתון יומי אשר הופץ בטוקיו בשפה הצרפתית. היה זה זמן קצר לפני שעזב את יפן וחדר לבריטניה, ובמודעה העמיד בוונויל למכירה פומבית את "ביתו היפה והמרוהט, יחד עם השטח שסביבו". על פי הכתובת המפורטת

• **שלב ו' - המכתב מטופל על סיפון הספינה "מנזלה" (Menzaleh)**

פקיד הדואר שפעל על סיפון ה"מנזלה" הטביע ביום 4 ביוני 1873 את חותמת הדואר המתומנת של הספינה על צידה האחורי של המעטפה, לצד הבולים. "YOKOHAMA 4 JUIN 73 PAQ. FR. No. 2".
הספינה הובילה את המכתב עד לנמל הונג קונג, שם הורד שק הדואר אל החוף והמתין להעלאתו לספינה אחרת.

• **שלב ז' - המכתב מטופל על סיפון הספינה "פיהו" (Peiho)**

הספינה הצרפתית "פיהו" הפליגה ביום 8 ביוני 1873 מנמל שנגח' שבסין לכיוון נמל מרסי שבצרפת. בדרך עצרה הספינה במספר נמלים ואספה נוסעים ודברי דואר. במועד לא ידוע עגנה הספינה בנמל הונג קונג, והעלתה על סיפונה את שק הדואר שהכיל את מכתב בוויל. פקיד הדואר שפעל על סיפונה של "פיהו" הטביע ביום 14 ביוני 1873 את חותמת הדואר של הספינה על צידה האחורי של המעטפה, מתחת לזו של "מנזלה". "LIGNE 14 JUIN 73 PAQ. FR. No. 8".
"פיהו" פקדה במהלך הפלגתה גם את נמלי בטאויה ומאוריצי'וס, ועגנה ביום 21 ביולי 1873 בנמל מרסי שבצרפת.

• **שלב ח' - חלקו האחרון של המסע**

לאחר שהגיעה אל נמל מרסי, הועמסה מעטפת בוויל על רכבת הדואר שנסעה דרך ליון ופריז לעבר נמל קלה שבצפון צרפת. שם הועלתה המעטפה על ספינה שהובילה אותה לנמל דובר שבדרום אנגליה.

שוב הועמסה המעטפה על רכבת שהובילה אותה אל תחנת היעד, סניף הדואר של העיירה סט' אולבנס, כ-32 קילומטרים צפונית לעיר לונדון. המעטפה הגיעה לשם ביום 24 ביולי 1873.

פקיד הדואר של סט' אולבנס השלים את יצירת המעטפה המוכרת לנו בהטביעו בצידה האחורי (מתחת לחותמת של "פיהו") את חותמת ההגעה לעיר. החותמת הוטבעה באופן חלקי, אולם ניתן לראות בבירור את הכיתוב "Y 24 / 73".

סוף דבר

חמישים ושמונה יום ארך מסעה של מעטפת בוויל מאחוזת ימאטו שבטוקיו אל סט' אולבנס שבהרטפורדשייר. נהלי העבודה הקפדניים לפיהם פעלו שירותי הדואר השונים הותירו את רישומם על המעטפה ויצרו את המסמך הייחודי והמרתק.

מעטפת בלוויל היא המעטפה המוקדמת ביותר שנשלחה על פי נוהל המעטפות הכפולות, והיא נחשבת כאחד הפריטים הבולאיים החשובים בתולדות הדואר של יפן. המעטפה נמצאת כיום באוסף של יגאל נתנאל.

בגמר הטיפול הניח הפקיד את המעטפה בשק הדואר שהועבר אל בית הדואר היפני של יוקוהמה. העברת שקי הדואר בין טוקיו ויוקוהמה הייתה מהירה מאוד, והמכתב הגיע ככל הנראה אל יוקוהמה כבר למחרת היום, ביום 28 במאי 1873.

• **שלב ד' - המכתב מטופל בבית הדואר היפני של יוקוהמה**

כאשר הגיע המכתב אל בית הדואר היפני של יוקוהמה, בדק הפקיד את המעטפה וראה שהיא מיועדת לאנגליה. הוא החל לחפש בלוחות הזמנים של הספינות העוגנות ביוקוהמה את הספינה המתאימה ביותר. תחילה בדק הפקיד את לוחות הזמנים של הספינות הבריטיות. הספינה הבריטית "בומבי" הפליגה באותו היום מיוקוהמה, אבל כבר היה מאוחר מידי כדי לשלוח את המכתב על סיפונה. הספינה הבריטית הבאה תוכננה להפליג רק כשבועיים מאוחר יותר, ביום 11 ביוני 1873, ולהגיע לנמל סאות'המפטון שבאנגליה ביום 12 באוגוסט 1873.
הפקיד המשיך ובדק את לוחות הזמנים של ספינות הדואר האחרות, תוך ניסיון לאתר ספינה המפליגה במועד מוקדם יותר. הספינה האוסטרלית "מק גרגור" (שעבדה בשירות הדואר האמריקאי) נועדה להפליג ביום 4 ביוני, לחצות את האוקיינוס השקט ולהגיע לנמל סן פרנציסקו ביום 25 ביוני. הספינה האמריקאית "צ'יינה" (שעבדה גם היא בשירות הדואר האמריקאי) נועדה להפליג ביום 7 ביוני ולהגיע לנמל סן פרנציסקו ביום 27 ביוני. אם המכתב היה נשלח באחת משתי הספינות האלו, הוא היה מגיע לאנגליה דרך ארצות הברית במהירות הגדולה ביותר.

משום מה החליט הפקיד היפני שלא לבחור באחת הספינות האמריקאיות. הוא העדיף לנתב את המכתב דרך הספינה "מנזלה" של הדואר הצרפתי, אשר תוכננה להפליג מנמל יוקוהמה ביום 4 ביוני 1873. הפקיד היפני הדביק על צידה הקדמי של המעטפה שני בולים צרפתיים בערך נקוב כולל של 120 סנטים (התעריף של דואר צרפת למשלוח מכתב רגיל אל אנגליה). ביום 3 ביוני הוא העביר את המכתב אל משרד הדואר הצרפתי ביוקוהמה.

• **שלב ה' - המכתב מטופל בבית הדואר הצרפתי של יוקוהמה**

כאשר נמסר המכתב לידיו של פקיד הדואר הצרפתי, הוא ביטל את שני הבולים באמצעות חותמת ביטול (בצורת מעוין של נקודות) בה שולב המספר המזהה 5118. בנוסף הטביע הפקיד חותמת עם האותיות PD (Paid to destination) המציינת כי עלות המשלוח שולמה במלואה עד ליעד. לצד הבולים הטביע הפקיד את חותמת התאריך "YOKOHAMA 3 JUIN 73 BAU FRANCAIS". החותמת הוטבעה ביום 3 ביוני 1873, ולמחרת בבוקר הועלה המכתב על סיפון הספינה מנזלה.

והרצים יצאו דחופים

התפתחות שירותי הדואר ביפן בתקופה שקדמה למאה התשע עשרה

אשר דאג להעברת ידיעות בתוך גבולות המחוז. שירות שליחים ארצי פעל רק בתקופות בהן היה קיים שלטון מרכזי אשר הצליח לכפות את מרותו על כלל השליטים הפיאודלים. שליחים אלו שרתו רק את גורמי השלטון, ולא טיפלו במכתבים אזרחיים.

התפתחות השירות לאזרח הפרטי

השינוי חל בתחילת המאה ה־17, עם הקמתו של שלטון מרכזי חזק ביפן. השוגון לבית טוקוגאווה הקים את בירתו בעיר אדו (כיום טוקיו), והכפיף למרותו את כל האצילים הפיאודליים. בשנת 1630 הוקם לראשונה שירות שליחים פרטי אשר העביר דברי דואר פרטיים בין שלושת מרכזי השלטון – אדו, אוסקה וקיוטו (מקום מושבו של הקיסר). שירותים אלו התמקדו בעיקר בהעברת מכתבים מסחריים, האנשים מן השורה המשיכו להיעזר בשירותיו המזדמנים של איש דת או סוחר שעשה את דרכו לעבר מקום מושבו של הנמען ונטל עמו את המכתב.

כמויות הדואר הגדולות והולכות לא אפשרו עוד את המצב בו שליח עושה את דרכו ובידו מכתב אחד ויחיד. השליחים החלו לשאת על הכתף מוט שבקצותיו נקשרו שני סלי במבוק. לאורך הדרכים הראשיות ניתן היה לפגוש רבים מן השליחים האלו, כפי שתועדו בציור מן המאה ה־18.

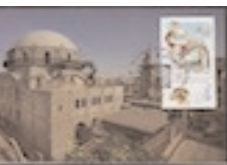
השינוי הגדול התרחש במחצית המאה ה־19, עם פתיחתה של יפן בפני סוחרים ונוסעים ממדינות אחרות. יחד עם הסחורות הובא ליפן גם ידע רב, שהיפנים החרוצים מיהרו ללמוד וליישם. בשנות השבעים הוקם ביפן שירות דואר מודרני, הודפסו בולים, ונוצרו קשרי דואר עם העולם הרחב.

שליחים לשירות השליט

עדויות היסטוריות אודות קיום שירות שליחים להובלת דואר ברחבי יפן ידועות עוד מן המאה השמינית לספירה. על פי עדויות אלו פעלו ברחבי יפן שליחים רגליים אשר הובילו מכתבים בין מרכזי השלטון הפיאודלי. שליחים אלו נשאו עימם מנורה אשר אפשרה להם להמשיך בדרכם בשעות החשיכה, ומטרייה שנועדה להגן על המכתבים מפני הגשם. חפצים אלו הפכו להיות סימני ההיכר של שליחי הדואר ביפן, והם היוו סימן אזהרה לשאר עוברי הדרכים שלא לעכב את השליחים ולא להפריע להם בדרכם. על פי תיאורים וציורים בני הזמן ניתן להבין כי השליח לא אחז את המכתב בידו, אלא החזיק אותו בקצהו של מוט ארוך המיועד במיוחד לשם כך. תופעה דומה ידועה גם משירותי השליחים שפעלו באפריקה ובאירופה של ימי הביניים, ומטרתה הייתה להרחיק את המכתב יקר הערך ממגע ידיהם המזוהמות של השליחים.

לאורך הדרכים הראשיות הוקמו תחנות דרכים במרחק של כעשרה עד עשרים קילומטרים זו מזו (בהתאם לתוואי השטח של הסביבה בה הוקמה התחנה) והשליחים הרגליים נדרשו לעבור בריצה את המרחק מתחנת המוצא לעבר תחנת היעד. שיטה זו הבטיחה העברה רצופה ומהירה של דברי הדואר מן השולח ועד לנמען. ביפן של ימי הביניים שלטה אצולה צבאית, ושרר בה משטר פיאודלי. כל אחד מן השליטים הפיאודלים הקים שירות שליחים משלו

Israel # MC-10015.1
Hurva Synagogue
Maxicard S/C: \$3.25

Israel # FDC006.1
Visit Israel - David's
Tower FDC: \$6.95

Portugal # 3237.3
Synagogue Tomar
FDC: \$7.95

Israel # 1843.1
Jonah & The Whale
FDC: \$6.95

Israel # 11007.1
Hebrew Language
First Day Cancel: \$2.95

Israel # 10062.06
Greetings to Argentina
Special Cancel: \$6.95

Israel # 1838.1
Israel Flag
Maxicard: \$3.25

Israel # 10057.03
Bible Stories - Babel
Special Cancel: \$6.95

Israel # 10057.09
Bible Stories -
Sacrifice of Isaac
Cancel: \$6.95

Israel # MC-004
Ephraim Katzir
4th President
Maxicard: \$8.25

SOFIA BULGARIA SYNAGOGUE

The Sofia Synagogue dedication centenary took place on 09/09/2009. This large Star of David label shows the Synagogue in each corner. In the center, another Star & the words 100 years Sofia Synagogue in English, Hebrew & Bulgarian. This cover was produced in a limited issue of 20. It is can-celed on the Ann date on a Sofia Synagogue stamp with an additional stamp bearing the likeness of Ferdinand I who officiated at the Synagogue opening in 1909. Only..... \$12.95

We are showcasing here a selection of First Day Covers and Maximum Cards produced by Judaica Sales. Some of the countries for which we have produced such items are: Aruba, Austria, Azerbaijan, Belgium, Canada, Hungary, Isle of Man, Israel, Luxembourg, Portugal, USA and others in the works. **A few words about envelopes and maxicards produced by Judaica Sales:** We produce basically 2 types of envelopes. **1)** Full colour digitally printed envelopes which are individually hand assembled. **2)** Regular envelopes on which the image cachet is permanently affixed. Type 1 envelopes and maxicards are generally produced in quantities of 10 to 36 of each. Type 2 envelopes are generally produced in quantities of 6 to 12 of each. Some exceptions apply based on topics. All our FDCs and maxicards can be found on our website at www.judaicasales.com

Maccabiah Sheetlet - Great Britain

Superb personalized Maccabiah Sheet Issued for the 2009 "Chai" 18th Maccabiah by the Maccabiah Committee of Great Britain. Sheet contains 10 British flag stamps with alternating labels showing the logos of the International Maccabi, as well as the 18th Maccabiah. Logos of all 18 Maccabiahs, and flags of some participating nations form an oval around the sheet; a chess logo appears in the upper right corner. One of the nicest Judaica items we have seen!!!
Limited numbered issue of 1000..... \$49.95

Buy with confidence from the largest Judaica stamp dealer in the world. Over 15,000 different Judaica items alone in stock - stamps, First Day Covers, maxicards, special cancels, special covers, cachets and much more. New (and old) items are added to our website every month. Visit often!!!!

Note: Please visit our topical site at www.topicalsetc.com for a large selection of worldwide stamps organized by country and topic, and a large selection of Canadian maxicards and first day covers. Also visit our store on e-Bay at wonderful-world-of-stamps for specialized and better sets and souvenir sheets.

PECS SYNAGOGUE STAMP in HUNGARY

Synagogue stamp issued 2009 in a sheet of 25 diff celebrating the cultural heritage of Hungary. This series of maxicards below shows 3 exterior views and 1 interior view and is FD canceled. SET of 4..... \$14.95

AUSTRALIA PERSONALIZED SHEET for CANTOR SHMUEL BARZILAI

This sheet was issued by the organizing committee honouring the visit of the noted Austrian Cantor of the Vienna StadtTempel Synagogue to Australia. The sheet has 10 personalized stamps showing Barzilai, and is surrounded by a large full image on the left, and the interior of the Vienna StadtTempel to the right. A superb sheet for Judaica and especially Synagogue related collectors. The sheet was issued in a limited quantity of 500 (not numbered), but only 200 were released for sale while the other 300 were apparently made available to the committee. Price only.....\$39.95

Hungary # 4174.02
Synagogue in Szolnok
Aerial View - **FDC: \$7.95**

Hungary # 4174.01
Synagogue in Szolnok
Street View - **FDC: \$7.95**

Hungary # 4173.04
Synagogue in Nagykoros
Maxicard: \$6.95

Hungary # 4173.02
Synagogue in Nagykoros
Side View - **FDC: \$7.95**

Israel # MC-005
Butterflies set of 6
Maxicards: \$19.50

Israel # 1811.1
Monument to 9/11 Victims
Maxicard: \$3.45

Aruba # 369a-d
Beth Israel Synagogue
FDC: \$13.95

Israel # 10062.07
Greetings to Mexico
Special Cancel: \$6.95

Luxembourg # 1310.1
Amnesty International
FDC: \$4.35

Portugal # 3237.1
Synagogue in Tomar
FDC: \$7.95

Canada # 2372.2
Signed by Designer
Broudo

Israel # 10003.8
Kefar Chabad in Israel
Special Cancel: \$2.95

Israel # 10063.4
USA - Jerusalem Exhibition
Special Cancel: \$6.95

Israel # 10022.2
9/11 - United We Stand
Special Cancel: \$3.25

Israel # 1839-40.1
Israel Cinema set of 2
FDC: \$17.95

Canada # 2379.2
Joint Issue with Israel
FDC: \$5.95

Israel # FDC002.1
Masada Herod's Projects
FDC - \$6.95

Israel # FDC004.2
Temple Herod's Projects
FDC - \$6.95

Canada # 2372.3
Gold Medal Stamp
by Broudo - **FDC: \$4.75**

Israel #FDC009.2
Ephraim Katzir & Sadat
FDC - \$8.75

Israel # 1841-3.1
Bible Stories
Set of 3
Maxicards: \$9.95

Portugal # 3237.2
Entrance to Synagogue in Tomar
FDC: \$7.95

Azerbaijan # AZE-001
Noah's "Tomb"
FDC: \$7.95

Israel FDC # ATM1007e.1
Windmill
FDC: \$6.95

Israel #10057.12
Bible Stories
Isaac & Rebecca
Spec Cancel: \$6.95

Israel #10057.20
Bible Stories
King David & Harp
Spec Cancel: \$6.95

Israel #10057.17
Bible Stories
Aaron - High Priest
Spe Cancel: \$6.95

תנאי רכישה: כל המחירים נקובים במטבע אמריקאי. התשלום יתבצע עם ההזמנה. ניתן לשלם בכרטיסי אשראי VISA, MASTERCARD או PAY-PAL. אפשרות תשלום נוספות בתאום אתנו. מינימום הזמנה לא כולל משלוח - 20 דולר. מינימום דמי משלוח לישראל - 4 דולר.

בקר וסמנו את האתר החדש והמשודרג שלנו עוד היום!!!

www.judaicasales.com Tel: 450-687-0632 Fa

מדינה מן האגדות

שלל אגדות עממיות מארץ השמש העולה

אגדת בת הירח

בכפר קטן ביפן חי איש זקן בשם טאקטורי-נוֹ-אוקינה (ביטוי שפירושו "איש זקן כורת במבוק"). כפי שמשמע משמו, עסק הזקן לפרנסתו בכריתת קני במבוק ומכירתם. יום אחד, בזמן שעסק במלאכתו הקשה, נתקל הזקן במחזה שלא ראה מימיו, אחד מצמחי הבמבוק ביער הפיץ סביבו אור בוחק ומסתורי. האיש הזקן כרת בזהירות את הצמח הזוהר, ולהפתעתו גילה בתוכו תינוקת קטנה וחמודה. הזקן שמח מאוד למראה התינוקת, ולקח אותה אל אשתו. השניים, שהיו חשוכי ילדים, החליטו לאמץ את התינוקת ולגדל אותה כבתם. הם נתנו לה את השם קאגויה-הימה ("נערה זוהרת").

הייתה זו החלטה טובה מאוד מצד טאקטורי-נוֹ-אוקינה. כאשר יצא הזקן למחרת היום לכרות קני במבוק, הוא מצא בכל קנה גוש זהב גדול ומבריק. בני הזוג טובי הלב התעשרו מאוד, ויכלו לגדל את בתם החדשה ברווחה ובנחות.

השנים חלפו, והתינוקת גדלה והפכה לנערה יפהפייה. תחילה ניסו הוריה המאמצים לשמור בסוד את קיומה, אולם למרות מאמצים אלו התפשטה השמועה על יופייה של הנערה בכל רחבי יפן. נסיכים ואנשי מעלה הגיעו בהמוניהם אל ביתו של כורת הבמבוק וביקשו לשאת לאישה את הנערה היפה, אולם היא סירבה לכולם ולא הסכימה להינשא לאיש. בפני חלק מן המחזרים העקשנים הציבה

רקובים ומסריחים. השכן התרגז מאוד, וריסק את המכתש בגרזן ושרף אותו באש.

באותו לילה שוב הופיע הכלב בחלומו של בעליו. הוא ציווה עליו לקחת את האפר של המכתש ולפזר אותו על ענפי עץ הדובדבן שגדל בחצר. בבוקר ביצע האיש את הוראותיו של הכלב, וכאשר התפזר האפר בין ענפיו היבשים של עץ הדובדבן, הצמיח העץ עלים ופרחים מרהיבים ביופיים. יופיו של העץ משך את תשומת ליבו של האציל הפיאודלי שרכב בסביבה, והוא הגיע לראות את הפרחים היפים מקרוב. הוא התפעל מאוד מן המחזה היפה והעניק לבעל העץ מתנות רבות. השכן הרע מיהר לחקות את מעשיו של שכנו הטוב, ופיזר גם הוא מאפר המכתש השרוף על ענפי העץ שגדל בחצרו שלו. האפר התפזר באוויר, לכלך לגמרי את בגדיו של האציל הפיאודלי וחדר לעיניו. האציל כעס מאוד וציווה להשליך את השכן הקנאי והרשע אל בית הסוהר.

הזקן שהצמיח פרחים

אחד הכפרים ביפן התגורר אדם זקן יחד עם אשתו. לבני הזוג, שהיו חשוכי ילדים, היה כלב אותו גידלו וטיפחו באהבה רבה. יום אחד חפר הכלב בגינת הבית, וגילה תיבת עץ גדולה קבורה באדמה. בני הזוג הוציאו את התיבה, פתחו אותה וגילו בתוכה מטמון זהב גדול.

שכנם של בני הזוג, שקינא במזלם הטוב, ביקש מהם בהשאלה את הכלב, ושלח אותו להסתובב בגינה שלו. הכלב חפר בגינה ללא ליאות כשהשכן בעקבותיו, אולם בכל מקום בו חפר הכלב מצא השכן רק עצמות ישנות. לאחר מספר שעות כעס השכן מאוד, והרג את הכלב במעדר שבידו.

בני הזוג התאבלו על מותו של כלבם האהוב, וקברו אותו בחצר ביתם למרגלות עץ תאנה גדול. באותו לילה הופיע הכלב בחלומו של הבעל וציווה עליו לכרות את עץ התאנה ולגלף מן הגזע מכתש גדול. בבוקר סיפר הגבר לאשתו על החלום שחלם, והשניים החליטו לעשות כמצוותו של הכלב המת. הם כרתו את העץ, יצרו את המכתש ומילאו אותו בגרגרי אורז. באורח פלא הפך כל האורז לגרגרי זהב טהור.

שכנם הרשע של בני הזוג ביקש מהם בהשאלה את המכתש, וקיווה גם הוא להפוך אורז לזהב. הוא מילא את המכתש באורז, אולם הפעם הפכו גרגרי האורז לפירות

המודאגים הכינו למענו סירה מקערת מרק עשויה עץ, נתנו לו מקל אכילה שימש כמשוט, וציידו אותו במחט גדולה, שתשמש אותו כחרב. איסון־באשי נפרד מהוריו ויצא לחפש את מזלו בעולם.

הוא הפליג במורד הנהר עד אשר הגיע אל העיר הגדולה, מקום מושבו של הדאימיו (האציל הפיאודלי). איסון־באשי הלך אל הארמון, התייצב בפני האציל וביקש להתקבל לעבודה כלוחם. הדאימיו הביט על האיש הזעזערי שבפניו, וקצת הופתע מחוצפתו. תחילה צחק האציל על איסון־באשי והתפלא כיצד הוא מעז לשאוף למעמד של סמוראי לוחם, אולם לבסוף נעתר לבקשתו. לדאימיו הייתה בת צעירה ויפהפייה, והוא ציווה על איסון־באשי להתלוות אליה ולשעשע אותה.

הנער הקטנטן מצא חן בעיני הנסיכה, בתו של הדאימיו, והם הפכו לחברים טובים. שניהם נהגו לטיל יחד ולשוחח על כל הנושאים שבעולם. יום אחד, כאשר טיילו ביער שבשולי העיר, פרץ לפתע מבין העצים שד ענק וזועם, אשר איים לפגוע בנערה היפה. איסון־באשי מיהר להתייצב מול הענק בחרב שלופה, אולם זה פרץ בצחוק מרושע, לכד בידו את הנער הקטנטן ובלע אותו חי.

איסון־באשי לא איבד את עשתונותו, והמשיך לדקור את הענק מבפנים במחט החדה שבידו. השד התפתל מכאב, פלט מפיו את הנער האמיץ ומיהר לברוח מן

לנסות ולהתנגד לאנשי הירח שיבואו לקחת את קאגויה־הימה, והציב משמרות כבדים סביב ביתה, אולם ללא הועיל. ביום בו הגיעו אנשי הירח הם היכו בסנוורים את כל שומרי הקיסר, ונטלו עימם את הנערה.

לפני עזיבתה כתבה הנערה מכתב נוסף אל הקיסר, בו הביעה את אהבתה אליו. היא צרפה אל המכתב בקבוקון קטן שקיבלה מאנשי הירח ובו שיקוי המעניק ללוגם אותו חיי נצח. הקיסר היה עצוב מאוד, ולא רצה להמשיך ולחיות לנצח בלי אהבתו שנלקחה אל הירח. הוא שאל את יועציו היכן הוא המקום הקרוב ביותר אל הירח, והם ענו לו שמקום זה נמצא על פסגת הר גבוה במרכז יפן. הקיסר ציווה על חייליו להעפיל אל ראש ההר, להדליק מדורה גדולה ולשרוף בה את הבקבוקון עם שיקוי חיי הנצח. הוא קיווה שעשן המדורה יוביל את השיקוי הישר אל הירח, ויאשר לקאגויה־הימה את אהבתו אליה.

החיילים מילאו את מצוות הקיסר, והדליקו את המדורה הגדולה על ראש ההר. לזכר המאורע שונה שמו של ההר והוא נקרא בשם פוג'י (שם שמשמעותו "חיי נצח"). המדורה הגדולה ממשיכה לבעור על ראש ההר (שהוא הר געש פעיל) עד עצם היום הזה, כתזכורת לאהבתו של הקיסר לבת הירח.

אצבעוני

באחד הכפרים הקטנים של יפן גרו לבדם זוג איכרים זקנים שהיו חשוכי ילדים. האישה הזקנה הייתה אומללה מאוד, והתפללה כל העת לילד. "אנא", ביקשה הזקנה מן האלים, "תנו לי ילד, ולא חשוב עד כמה קטן הוא יהיה". כך חזרה וביקשה האישה מידי יום, עד שלבסוף נענו האלים להפצרותיה, ולבני הזוג נולד ילד קטן. קטן מאוד. ממש פיצפון. הוא היה קטן יותר מאצבע של אדם מבוגר, וההורים המאוסרים החליטו לתת לבנם את השם "איסון־באשי" (ביפנית, "איסון" היא מידת אורך שגודלה כשלושה סנטימטרים, ו"באשי" פירושו "בן"). זוג ההורים הזקנים טיפלו במסירות ובאהבה בבנם הזעזערי, והמשיכו לעשות זאת גם כשחלפו השנים והילד נותר קטן כשהיה.

יום אחד החליט איסון־באשי לעזוב את בית הוריו. הוא הבין כי הוא לא יגדל עוד, וביקש למצוא את מקומו בעולם. ההורים

הנערה משימות בלתי אפשריות כתנאי להסכמתה, אבל כולם נכשלו בהשלמת אותן משימות וחלקם אף נהרגו בניסיון למלא אותן.

השמועה על הנערה היפה הגיעה עד אל ארמונו של קיסר יפן, אשר הסתקרן מאוד והחליט לראות אותה בעצמו. הוא נסע אל ביתו של כורת הבמבוק, פגש את קאגויה־הימה והתאהב בה מיד. הוא ביקש אותה להינשא לו ולעבור לגור בארמונו, אולם הנערה סירבה גם לבקשתו של הקיסר. למרות הסירוב לא נטר הקיסר טינה לקאגויה־הימה, והמשיך להתכתב איתה ושלה אליה מתנות.

בקיץ שלאחר ביקור הקיסר השתנה לפתע מצב רוחה של קאגויה־הימה היפה. בלילה, כאשר ראתה את הירח המלא, החלו עיניה לזלוג דמעות והיא הייתה עצובה מאוד. הוריה המודאגים ניסו לברר מדוע היא עצובה כל כך, אולם היא לא גילתה להם את הסיבה להתנהגותה המוזרה. מצב רוחה הלך והחמיר מיום ליום, עד אשר לא יכולה הייתה הנערה להתאפק עוד, והתוודתה בפני הוריה המאמצים.

היא גילתה להם כי היא נולדה על הירח, ונשלחה אל הארץ על מנת להסתיר אותה מפני יצורים רבים שביקשו לפגוע בה. תקופת הגלות שנכתה עליה עומדת להגיע לסופה, ועליה לחזור אל ביתה שבירח.

היא כתבה את הדברים האלו גם במכתב, אותו שלחה אל קיסר יפן. הקיסר החליט

כיצד איבד הזקן את הגידול שעל לחיו?

בכפר קטן ביפן חי אדם זקן שעבד לפרנסתו כחוטב עצים. הוא יכול היה להיות מאושר מאוד אלמלא צמח על לחיו הימנית גידול בולט ומכוער, אשר הציק לו מאוד. הוא התייעץ עם רופאים רבים וניסה תרופות שונות, אולם ללא הועיל.

בשכנות לאותו אדם גר זקן נוסף עם בעיה דומה. גידול בולט ומכוער צמח על לחיו השמאלית. כאשר הלכו שני השכנים ברחובות הכפר, זה עם גידול על לחיו הימנית וזה עם גידול על לחיו השמאלית, לעגו להם כל תושבי הכפר.

בוקר אחד יצא חוטב העצים אל היער והחל בעבודתו. זמן קצר לאחר מכן השתנה מזג האוויר וגשם זלעפות החל יורד. הזקן, שחיפש מחסה מפני הגשם, נדחק אל גומחה שמצא בגזעו של אחד העצים והמתין לגשם שיפסק.

השעות חלפו, והגשם המשיך לרדת ללא הפוגה. חוטב העצים נרדם, וכאשר התעורר הבחין שהשמש כבר שקעה וחשיכה ירדה על הארץ. הוא שמע מחוץ לעץ קולות של שירה וצחוק, והציץ החוצה מפתח הגומחה כדי לראות מי הם החוגגים.

לתדהמתו ראה כי בקרבת העץ התאספה חבורה גדולה של שדי יער שבילו את זמנם בנעימים. השדים הדליקו מדורה גדולה, אכלו ושתו, צחקו ושרו שירים. מנהיג השדים, אשר נשען בגבו על העץ בו הסתתר חוטב העצים, החזיק בידו כוס יין גדולה ושר בהתלהבות עם אנשי חברתו.

חוטב העצים הזקן פחד לזוז ממקומו, והחליט להמתין במקום מחבואו עד אשר יעזבו השדים את המקום. הוא הקשיב לקולות החוגגים, ושמע כיצד מציע מנהיג השדים לאחד מן החבורה שירקוד לפני הקבוצה.

האדיבים, וצפה בעניין רב במראות הקסומים שהתגלו לו על קרקעית הים, אולם כעבור ימים אחדים ביקש ממארחיו רשות לעזוב אותם ולשוב אל ביתו. בת הקיסר הצטערה להיפרד ממנו, אולם איחלה לו אושר והצלחה. היא נתנה לו במתנה תיבה מסתורית. תוך שהיא מזהירה אותו שלא לפתוח את התיבה לעולם. הדייג הודה על המתנה, לקח את התיבה, והעפיל על גבו של צב הים הגדול שהחזיר אותו תוך זמן קצר אל חוף הים.

אורשימה טארו הלך אל הכפר והופתע לגלות שהבית שלו נעלם. איש מאלו שפגש בדרכו לא היה מוכר לו, ודברים רבים היו שונים ממה שזכר. כאשר שאל את אנשי הכפר אם מוכר להם אדם בשם אורשימה טארו, ענו לו כי שמעו שאדם בשם זה נעלם בלב ים לפני שנים רבות. בירור נוסף העלה כי חלפו יותר משלוש מאות שנים מאז נענה להזמנתו של קיסר הים.

הדייג הצעיר הוכה בתדהמה וצער. מרוב בלבול שכח את הזהרתה של הנסיכה ופתח את התיבה שקיבל במתנה. מתוך התיבה פרץ ענן של עשן לבן, וגופו של הדייג השתנה במהירות. שערתיו הלביו, גופו התכופף והוא הזדקן בשלוש מאות שנים. מכיוון הים שמע אורשימה טארו את קולה של הנסיכה אומר אליו: "אמרתי לך לא לפתוח את התיבה. בתוכה היו כלאות השנים הרבות בהן התארכת בארמון הקיסר".

המקום. במנוסתו המבוהלת שמט הענק את הנשק שנשא בידו, מקבת גדולה בעלת כוחות קסומים.

כאשר נגע איסון־באשי במקבת המופלאה, הוא גדל באורח פלא והפך לאדם רגיל. הנסיכה הייתה אסירת תודה לנער שהציל אותה, וגם אביה הדאימו גמל לו בנדיבות על אומץ ליבו. איסון־באשי נשא לאישה את הנסיכה היפה, והם חיו באושר ועושר עד עצם היום הזה.

הדייג והצב

יום אחד הבחין דייג צעיר בשם אורשימה טארו בקבוצה של ילדים המתעללים בצב ים קטן. הוא נזף קשות בילדים הרעים, הציל מידם את הצב ושיחרר אותו לחופשי.

למחרת, כאשר חזר הדייג אל חוף הים כדי לדוג, יצא לקראתו מן הים צב גדול, והציג את עצמו כשליחו של קיסר הים. מסתבר שהצב הקטן שהדייג הציל היה למעשה בתו של הקיסר, והוד מעלתו החליט להודות לדייג ולהזמין אותו להתארח בארמונו המפואר אשר על קרקעית הים. לאחר שאורשימה טארו נענה להזמנת קיסר הים, העניק לו הצב זימים והוביל אותו אל מעמקי הים, שם פגש בארמון את הקיסר ואת בתו היפהפיה (צב הים הקטן שהציל). הדייג בילה בנעימים בחברת מארחיו

בתחילת הדרך הייתה המנהרה חשוכה מאוד, אולם היא הובילה אל אולם גדול ומואר בו ישבו המוני עכברים וערכו חגיגה גדולה. האיכר הזמין להצטרף לחוגגים, ובילה בחברתם בנעימים שעות אחדות.

בסיום הסעודה הפתיעו אותו העכברים במתנת פרידה נדיבה. הם הובילו אותו אל אולם גדול עמוס באוצרות, והציעו לו לקחת מהם כמה ירצה. האיכר נטל מספר שקי זהב, הודה למארחיו על נדיבותם וחזר לביתו שמח וטוב לב.

כאשר שמע שכנו של האיכר את סיפור עלילותיו של האיכר הזקן ביער, התעוררה בו קינאה עזה על מזלו הטוב של האיכר. אותו שכן שהיה ידוע כחמדן ורע לב, החל לתכנן כיצד יוכל להניח את ידו על אוצרותיהם של העכברים.

הוא הכין מספר עוגות אורז ויצא לעבר היער, אל המקום שם פגש האיכר הזקן את העכבר. הוא התיישב והחל לאכול, וכעבור זמן קצר הופיע העכבר הרעב. השכן נתן לו את אחת מעוגות האורז, והעכבר הזמין אותו להצטרף אליו ולבקר בממלכת העכברים.

השכן הלך אחרי העכבר אל תוך מעבה האדמה, שם הזמין למשתה העכברים. בתום הסעודה הגיע הרגע לו ציפה. העכברים הובילו אותו אל אולם האוצר והציעו לו לקחת ממנו כאוות נפשו.

מנהיג השדים היה מאוכזב מאוד. הוא כעס על השכן ואמר לו שיפסיק מיד לרקוד ושיסתלק מן המקום. השכן המבוהל פנה לברוח מן השדים, אבל מנהיג השדים עצר אותו, והורה לאחד השדים שיחזיר לזקן את הגידול שנלקח ממנו אמש כערבון. השד מילא את ההוראה, וכך מצא את עצמו השכן ההמום עם שני גידולים, אחד על כל לחי.

גן עדן של עכברים

בוקר אחד יצא איכר זקן מכפרו הקטן שבהרי יפן אל היער הגדול על מנת לחטוב עצי הסקה. הוא עבד קשה שעות אחדות, וכאשר הגיעה שעת הצהריים התיישב בצל העצים לאכול את הארוחה שהביא עימו.

הזקן הוציא מאמתחתו מספר עוגות אורז והחל לאכול. מספר דקות לאחר מכן התקרב אליו עכבר קטן ואפור, התיישב על הקרקע לצד האיכר הזקן והביט בו בעיניים רעבות. הזקן, שריחם על העכבר, לקח עוגת אורז אחת והושיט אותה אל העכבר.

העכבר אכל את עוגת האורז בהנאה רבה, וכאשר סיים לאכול הוא פנה אל האיכר הזקן והודה לו על נדיבותו. הוא הזמין את האיכר להצטרף אליו ולבקר בארמונם של העכברים. האיכר הזקן קיבל את ההזמנה בשמחה רבה, כיוון שהיה סקרן מאוד ורצה לראות את ממלכתם של העכברים. הוא הלך אחרי העכבר שהוביל אותו בשבילי היער, ולאחר מכן זחל בעקבותיו אל תוך מנהרה תת קרקעית ארוכה.

חוטב העצים אהב מאוד לרקוד. סקרנותו ניצחה את הפחד והוא יצא ממקום מחבואו על מנת לראות את ריקודו של השד. לאכזבתו ראה כי השד רקד באופן מגושם מאוד, ובשלב מסוים לא יכול היה חוטב העצים להתאפק עוד. הוא פרץ אל מרכז מעגל החוגגים והחל לרקוד במרץ רב. תחילה נדהמו השדים מהופעתו הפתאומית של הזקן, אולם הם אהבו מאוד את הריקוד היפה שרקד. כשסיים לרקוד מחאו השדים כפיים בהתלהבות, והחמיאו לחוטב העצים על הופעתו המרהיבה. מנהיג השדים התלהב יותר מכולם, וביקש מן הזקן שיבוא גם למחרת בלילה לרקוד עבור השדים. חוטב העצים אמר שיבוא, אבל מנהיג השדים החליט לקחת ממנו ערבון על מנת להבטיח שבאמת יגיע. הוא הורה לאחד השדים להסיר מפניו של הזקן את הגידול המיוחד במינו, ואמר לחוטב העצים שלאחר שירקוד למענם פעם נוספת הוא יחזיר לו המשכון.

השמש זרחה, השדים נעלמו, והזקן נותר לבדו ביער. הוא מישש את לחיו החלקה ולא האמין למזל הטוב שהיה לו. הגידול המכוער נעלם לחלוטין בלי להשאיר כל סימן על פניו. הוא מיהר לצאת מן היער ולחזור אל הכפר, שם פגש את אשתו ושכניו וסיפר בהתרגשות על האופן בו הצליח להיפטר מן הגידול המציק. שכנו של חוטב העצים, שכזכור סבל מגידול דומה על לחיו השמאלית, הקשיב בעניין רב לסיפור. הוא חקר היטב את חוטב העצים לגבי המקום בו נפגשים השדים, ומיהר אל היער בתקווה להיפטר גם מן הגידול שלו. השכן הסתתר בתוך העץ והמתין להגעת השדים. כאשר הלילה ירד והוא שמע את קולות הצחוק והשירה, הוא יצא ממקום המסתור והלך אל מרכז מעגל החוגגים. מנהיג השדים, שחשב שהוא הזקן מליל אמש, ביקש ממנו שירקוד. השכן החל להניע את גופו בתנועות ריקוד, אולם הוא היה מגושם מאוד ולא הצליח לשעשע את השדים.

לבסוף, לא הייתה עוד אפשרות אחרת. הנערה הצעירה הסתגרה שוב בבית המלאכה ושוב ניתן היה לשמוע רק את קולו של הנול המופעל במרץ יומם ולילה. סקרנותו של עושה המפרשים לא ידעה גבול. יום אחר יום עמד מחוץ לחדר הסגור והקשיב לקול הנול, עד אשר לא יכול היה להתאפק עוד. הוא פתח את דלת החדר והביט פנימה.

לתדהמתו של עושה המפרשים לא היה גבול. ליד הנול הגדול ניצב עגור יפהפה שהפעיל אותו וארג את המפרש. העגור תלש נוצות מחזהו ושילב אותן בתוך חוטי הבד של המפרש. ניכר היה שהפעולה הזו כואבת מאוד לעגור, אולם הוא המשיך לארוג במסירות את האריג המופלא.

לפתע הבחין העגור בדמותו של עושה המפרשים העומד בפתח החדר ומביט לעברו. הוא השמיע קריאה רמה ושינה מיד את דמותו. במקום בו עמד העגור ניצבה כעת הנערה היפה, אשתו של עושה המפרשים. היא פנתה בדמעות אל בעלה ונזפה בו על שלא קיים את הוראתו ופתח את דלת החדר. היא סיפרה לו שהיא היא אותו עגור שהציל את חייו, וכי שינתה את דמותה לאות תודה, מתוך רצון לגמול לו על טיפולו המסור. אולם כעת, לאחר שסודה התגלה, אין היא יכולה עוד להישאר בדמותה האנושית. היא נפרדה מבעלה לשלום, חזרה להיות עגור והמריאה אל עבר קבוצת העגורים שריחפה בשמיים.

ידידות וכעבור זמן קצר הסכימה הנערה להינשא לבחור.

המצב הכלכלי של הזוג הצעיר היה קשה מאוד, והכנסתו הקטנה של עושה המפרשים לא הספיקה לפרנסתם. בוקר אחד אמרה הנערה לבעלה כי היא יכולה לסייע לו בעבודתו, אולם היא הציבה תנאי לכך. היא חייבת לתפור את המפרש כשהיא סגורה בחדר לבדה, ואסור לבעלה לראות אותה בעבודתה ואפילו לרגע אחד.

הנערה הסתגרה בבית המלאכה למשך מספר ימים, ומתוך החדר הנעול ניתן היה לשמוע את קולות נול האריגה הפועל ללא הרף. יום ולילה פעל נול האריגה, עד אשר בוקר אחד יצאה הנערה מן החדר ובידה מפרש גדול. היא הייתה חיוורת ועייפה, וניכר היה כי השקיעה מאמץ גדול בהכנת המפרש, אולם התוצאה הייתה מרהיבה ביופיה.

הבחור הצעיר נטל את המפרש והלך אל הנמל כדי למכור אותו. הדייגים הביטו בפליאה על המפרש שהיה עשוי בד דקיק ועדין, וצחקו על עושה המפרשים. "הבד הזה לא יחזיק מעמד אפילו שעה אחת", אמרו לו, "הוא יקרע מיד כאשר תשוב בו הרוח".

עושה המפרשים, שהאמין בעבודתה של אשתו המסורה, הציע לאחד הדייגים לנסות את המפרש בספינתו. הדייג הסכים, והשניים יצאו להפלגה. היה זה יום שקט, והרוח כמעט ולא נשבה, אולם ראה זה פלא. בעוד כל יתר הספינות בקושי התקדמו ממקומן, הפליגה הספינה עם המפרש העדין במהירות רבה. היה זה כאילו יש בתוך המפרש עצמו רוחות שלכודות בו, והן המניעות ומקדמות את הספינה.

באותה עת עגנה בנמל אחת מספינותיו של קיסר יפן, וקברניטה צפה בהפלטת הניסיון המופלאה. הוא התרשם מאוד מן המפרש המיוחד, והציע לעושה המפרשים כסף רב תמורתו.

הבחור הצעיר היה מאושר. סכום הכסף הגדול שקיבל שינה לחלוטין את חייו. הוא הצליח לשלם את כל חובותיו, ועדיין נותר בידו סכום משמעותי שאפשר לו להתקיים בכבוד מספר חודשים מבלי לעבוד.

הזמן חלף, והכסף הלך ואזל. עושה המפרשים, שזכר עד כמה סבלה רעייתו בזמן שארגה את המפרש המופלא, לא רצה לבקש ממנה שתכין מפרש נוסף. הוא תפר בעצמו מפרשים רגילים כפי שלמד לעשות, אולם אלו לא זכו להצלחה דומה לזו של המפרש המופלא.

אבל השכן החמדן שאף לקחת את כל האוצרות כולם. כדי להפחיד את העכברים ולגרום להם לברוח, הוא החל להשמיע את הקול הנורא מכל. השכן המרושע החל לילל כמו חתול: "מיאו".

מיד לאחר ה-"מיאו" הראשון נמלטו העכברים לכל עבר, אבל יחד עימם נעלמו גם האוצרות והאיכר החמדן מצא את עצמו מוטל בידיים ריקות על הקרקע בלב היער.

העגור אסיר התודה

בכפר קטן על שפת הים של יפן חי בחור צעיר ועני, אשר התפרנס בדוחק מתפירת מפרשים לספינות הדייג הרבות של הכפר. הייתה זו עבודה קשה ומפרכת, והכסף המועט שהרוויח לא אפשר לבחור הצעיר להתחתן ולהקים משפחה. אף אחת מבנות הכפר לא רצתה להתחתן עם הצעיר העני.

בוקר אחד, כשיצא הבחור לטייל על שפת הים, מצא על החוף עגור גדול שהיה מוטל פצוע וחסר אונים. הבחור ריחם על העוף היפה, לקח אותו אל ביתו וטיפל בו במסירות. הוא חבש את פצעיו, ואף הוציא חלק גדול מכספו המועט על מנת לקנות עבור העגור תרופות ומאכלים מתאימים. כעבור מספר שבועות התחזק העגור, פצעיו נרפאו, והוא היה מסוגל לחזור ולעוף. הבחור הצעיר לקח את העגור אל השדה הפתוח, שיחרר אותו והביט בשמחה אחר מעופו של העגור המתרחק והולך עד אשר נעלם מן העין.

באותו ערב נשמעה דפיקה על דלת צריפו של עושה המפרשים. כאשר פתח את הדלת הופתע לראות נערה צעירה ויפהפייה ניצבת בפתח.

הנערה אמרה כי הגיעה זה עתה אל הכפר, ומאחר ואינה מכירה איש, ביקשה מן הבחור הצעיר שירשה לה להתארח בביתו למשך הלילה. עושה המפרשים אירח את הנערה ברוחב לב, הם קשרו ביניהם קשרי

ברכות לשנה החדשה

משלוח ברכות לשנה החדשה ביפן היא מסורת המחייבת היערכות מיוחדת

הרקע

ראש השנה הוא החג החשוב והאהוב ביותר בלוח השנה היפני, בו נמצאים תלמידי בתי הספר ומרבית העובדים בחופשה. ברחבי יפן יש מנהגים שונים המציינים את החג, אולם משלוח כרטיסי ברכה הוא מנהג המתקיים בכל רחבי המדינה.

המדובר במנהג המקובל ביפן מזה למעלה מאלף שנים, והוא התרחב מאוד בסוף המאה ה-19, עם הקמת שירות הדואר המודרני ביפן. בשנת 1873, כאשר הנפיק הדואר ביפן את גלויות הדואר הראשונה שלו, עברו רבים משולחי הברכות להשתמש בגלויות, והכמות הלכה וגדלה מידי שנה. בשנת 1906 הנפיקו השלטונות לראשונה גלויות דואר שעוצבה במיוחד למשלוח ברכות לראש השנה.

מבצע ראש השנה

על פי הנהוג אין למסור את כרטיסי הברכה לראש השנה לפני הזמן, אלא יש להביא אותם אל בית הנמען בבוקר יום ראש השנה עצמו. מידי שנה שולחים היפנים כארבעה עד חמישה מיליארד גלויות ברכה, ומסירת כולן ביום אחד מחייבת את הדואר להתארגן בהתאם למבצע מסובך במיוחד.

החל ממחצית חודש דצמבר מציב הדואר בסניפים השונים תיבות מיוחדות המיועדות לקלוט את כרטיסי הברכה לשנה החדשה. בהנחיות לציבור מודגש כי יש לרשום את המילה "נגגאג'ו" (ראש השנה) מתחת לבול, או להשתמש בגלויות מיוחדות לראש השנה, על מנת לאפשר לדואר להבדיל בין דברי הדואר הרגילים ובין גלויות ראש השנה.

הנהלת הדואר מגייסת אלפי עובדים זמניים העוסקים במיון הגלויות הרבות והכנתן למסירה. בבוקר ראש השנה מציפים עשרות אלפי דוורים את רחובות יפן בדרכם למסור את כל הגלויות במועד.

הגרלת הלוטו

בשנת 1949 הונפקה לראשונה גלויות ברכה לראש השנה בה שולב מספר בן שש ספרות להגרלת הלוטו. גלויות אלו נמכרו לרוב בתוספת תשלום, וההפרש הועבר לאירגוני צדקה שונים.

המספרים הזוכים נבחרים במחצית ינואר, ומענקים פרסים דוגמת מוצרי חשמל ואלקטרוניקה, בולים ושוברי קנייה.

בשנת 2010 הפרס הראשון (זוכה יחיד) היה טלוויזיה, מחשב, טיול, מצלמה דיגיטלית או ערכה משרדית. הפרס השני (שלושה זוכים) כלל מצלמה דיגיטלית, גן דיו.די. טלוויזיה. פרס שלישי (כל המספרים המסתיימים בארבע ספרות 0977) היה סחורה ממותגת. פרס רביעי (כל המספרים המסתיימים בספרות 00 או 52) היו בולים. פרס "C" (כל המספרים המסתיימים בחמש ספרות 27520) העניק שובר קנייה על סך 5000 יין.

מנהגי אבלות

על פי המסורת היפנית חשוב להקפיד שלא לשלוח כרטיסי ברכה למשפחות הנמצאות בתקופת אבל. משפחות כאלו נוהגות לשלוח למכריהן במחצית חודש נובמבר גלויות המודיעות על מצבן, וכי הן לא שולחות ולא מקבלות כרטיסי ברכה. לצורך משלוח הודעות אלו הנפיק דואר יפן בול מיוחד בעל צבעים קודרים המשדרים אווירה של אבל.

לסיכום

בשנים האחרונות הולך ופוחת מספר הגלויות הנשלחות בדואר, כיוון שהדור הצעיר מעדיף לשלוח גלויות אלקטרוניות ומסרונים. ובכל זאת, לבכירים בדרגה, לאנשי עסקים ולמורים נהוג עדיין לשלוח גלויה מסורתית, כך שהמנהג אינו עתיד להעלם בשנים הקרובות. גלויה טיפוסית למשלוח ברכות לראש השנה. מתחת לבול יש עיגול בו רשומה ביפנית המילה נגאצ'ו.

בתחתית הגלויה רשום המספר להגרלת הלוטו.

תודה על תרומת בולים לנוער

- למאירה ואילנה ברוק, לזכרו של מרסלו ברוק ז"ל
- לגליה ומאיר הוד, מתל-אביב
- לאלי בר, מהרצליה פיתוח
- לגור יעקב, מקרית ביאליק
- לבולקון אריה, מתל-אביב
- לולדימיר ברדיצ'בסקי, ממצפה רמון
- ללא סמולר, מפרדיסה
- לדליה פדרו לזכר אביעזר פדרו ז"ל
- לחיים גרנות לזכרו של יחזקאל אמני ז"ל
- לפלי בוטניך, מרחובות

קונים בלבד!

קונים אוספים ולוטים של מעטפות ומכתבים
שעברו בדואר מפלשתינה וישראל
(לא מעטפות יום ראשון)
תשלום מידי

אמנות מוצרים בולאיים (ישראל) בע"מ

טל. 03-5477966

חוג בולאות בביה"ס

"דרכי נעם" בפתח תקווה

בבי"ס "דרכי נעם" בפ"ת מתקיים חוג בולאות פעיל בהדרכת המורה מרים רוזנטל. מידי שבוע מתכנסים תלמידי החוג לפעילות הבולאית ולומדים בעזרת הבולים מגוון גדול של נושאים. בין היתר לומדים הילדים על חגי ישראל, זהירות בדרכים, איכות הסביבה ועוד. התלמידים נהנים מהשיעורים ומצפים בקוצר רוח לשיעור הבא. המצטיינים זוכים בפרסים ובכך מעשירים את האוסף הפרטי שלהם.

ROMANO HOUSE OF STAMPS Ltd. - M.R.M

נציגים בלעדיים לאביזרים ואלבומי:
Exclusive Agency in Israel of LINDER
חבר באגודות: I.S.D.A. – I.F.S.D.A.

<http://www.romanoauctions.com>
Email: romano@stampcircuit.com

טל./פקס 972-3-5282790

המכירה הקרובה בינואר 2012.

חומר בולאי מגוון:

ארץ ישראל, מנדט, מנהלת העם,
מדינת ישראל, אוטוגרפים.
חו"ל: אירופה, אסיה, אוספים,
סדרות בודדות מכל התקופות.
נומיסמטיקה: מטבעות, שטרות מנדט,
ישראל והעולם.

מעוניינים בחומר בולאי
ללקוחותינו בארץ ובחו"ל.

כתובתינו: דיזינגוף סנטר - תל אביב -
ת"ד 23274 תל אביב 61231

שעות פתיחה: א'-ה' 9.30-20.00 - ו' 9.30-13.30

הבולים האיזוריים של יפן

בולים מיוחדים נועדו לשקף את התרבות המקומית ברחבי יפן

הרקע

בחודש אפריל 1989 הוחלט על ידי הנהלת דואר יפן להתחיל בניסוי של הנפקת בולים איזוריים, וזאת בנוסף על תוכנית ההנפקות המרכזית של יפן. הדרישה לתוכנית זו הגיעה מצד פוליטיקאים מקומיים במחוזות יפן השונים, שחשו כי התרבות המקומית ואתרי הטבע שבמחוזותיהם אינם באים לידי ביטוי בתוכנית ההנפקות הממלכתית. הנהלת הדואר המרכזי ניסתה לדרוח את הרעיון ככל שיכלה, אולם לבסוף נאלצה להיכנע ולהסכים.

ביפן יש 47 מחוזות שונים, והתוכנית הייתה שבכל שנה יורשו כ־15 מהם להנפיק בול אחד בעל מאפיינים מקומיים, אשר תוכנו יקבע על ידי הנהלת המחוז ויאושר על ידי הדואר המרכזי. כך יוכל כל מחוז אחת לשלוש שנים להנפיק בול משלו.

הבולים המקומיים הוצעו למכירה רק בבתי הדואר שברחבי המחוז המנפיק. על מנת לספק את הדרישה מצד אספני בולים במקומות אחרים נקבע כי הבולים ימכרו גם באשנבי השירות הבולאי בסניף הדואר המרכזי של טוקיו. הבולים היו בערך נקוב המתאים למשלוח מכתב רגיל בתוך יפן, והם היו תקפים לשימוש בכל רחבי יפן.

תחילה ניקראו הבולים בשם שמשמעותו "בולים מקומיים", אולם מהר מאוד התברר שזה שם לא מוצלח. רבים בציבור סברו כי המדובר בבולים המיועדים למשלוח רק בתוך גבולות המחוז, וסרבו לרכוש אותם. בשנת 1990 שונה השם והבולים זכו לכינוי "פורוסטו" (Furusato). מילה זו נעוצה עמוק בתרבות היפנית וקשה לתרגמה לשפה אחרת. ניתן להבין אותה במשמעות הדומה לזו של "מורשת", כלומר עניין עתיק ואהוב שיש אליו יחס של געגוע ומשיכה.

בחירת הנושאים

כאמור, ההחלטה על הנושא שיופיע בבול ועל העיצוב הועברה לידי אנשי המחוז המנפיק את הבול, אם כי נדרש אישור של השירות הבולאי על מנת להבטיח שמירה על איכות העיצוב הגרפי ועל תקינות הנושא בראייה לאומית.

הבול האיזורי הראשון הונפק במחוז נגאנו ביום 1 באפריל 1989, ומוצגת בו תופעת טבע ייחודית המושכת תיירים רבים אל המחוז. בצפון של מחוז נגאנו יש איזור של מעיינות חמים, שמייחסים להם תכונות מרפא. בעונת החורף הקרה, בה יורדת הטמפרטורה אל מתחת לאפס, נוהגים הקופים החיים במקום לבלות שעות רבות כשהם טובלים במי המעיינות החמים.

זיהוי הבולים האיזוריים

בעשרים השנים שחלפו מאז הפעלת התוכנית הונפקו ביפן למעלה משבע מאות בולים איזוריים שונים. מחוזות מסויימים כמעט ולא ניצלו את זכותם להנפיק בולים בעוד מחוזות אחרים הנפיקו בולים רבים. ניתן להבחין בקלות בין הבולים הרגילים ובין בולי ה"פורוסטו", כיוון שבכיתוב של בולי המורשת הקפידו לעשות שימוש באותיות בעיצוב עתיק, מסורתי יותר.

למי שאינו בקיא בצורת האותיות של הכתב היפני, מומלץ להתמקד באות השנייה של השם "יפן" ביפנית. האות הראשונה היא בצורת ריבוע עם קו אופקי

חוצה, ואחריה יש אות הנראית כמו שולחן. בבולים הרגילים (דוגמת הבול שעליו האישה בלבוש המסורתי) האות מרובעת וזוויתית, בעוד שבבול האיזורי (הקופים הרוחצים) האות מעוגלת, צרה וארוכה יותר.

חדש בירושלים

אוספים – איתן בר ארז

הערכה ושמאות, תיווך ומכירה פומבית של אוספים באינטרנט, קנייה ומכירה לפרטיים.

סניף ירושלים: בניין כלל חנות 325, רח' יפו 97 י-ם, טל' 02-6259638

סניף פתח תקוה: ברנדה 58, פ"ת, טל' 03-9337024
נייד: 052-5974151

לידיעת ציבור אספני הבולים

בית המשפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 10-11-55604 שטרן נגד ניין

בפני כב' השופטת אביב מלכה

תובעים: שלמה שטרן

נגד

נתבעים: שמעון ניין

פסק דין

בתיק זה הוגשה התביעה בגין עסקה לקניית סדרת בולים. התובע העביר לנתבע שיק על סך של 12,415 ₪ והנתבע שלח אליו בדואר את הבולים.

לטענת התובע העיסקה הייתה על סידרת בולים ישראליים משנת 1948 ולדבריו הבולים שקיבל היו בולים מזויפים ולא הבולים המקוריים משנת 1948 שהיו אמורים להתקבל לאחר העברת התשלום. התובע ציין בכתב התביעה שמות של שני אנשים אשר בפניהם נפתחה המעטפה ששלח הנתבע והם תומכים בטענתו כי הבולים שהעביר לו הנתבע הייתה סדרת בולים שנחזתה כסדרת בולים של דואר עברי משנת 1948 ולא היו באותה מעטפה בולים אחרים. כמו כן הם מאשרים כי הבולים היו מזויפים ולא מקוריים.

התובע העיד מטעמו את מר אליק רינק אשר בפניו נפתחה המעטפה. מר רינק אישר בפני את דבר היותם של הבולים שהתובע הציג בפניו כמזויפים.

הנתבע לא הכחיש ששלח לתובע מעטפה בדואר רשום ובה היו הבולים נשוא התביעה. כמו כן הנתבע לא הכחיש שקיבל לידיו סך של 12,415 ₪ מהתובע אלא שלגרסת נתבע הסכום הועבר לו כתמורה לעסקת מכירה של סדרת בולים רוסיים. לטענתו, הוא שלח אל התובע את הבולים מן הסדרה הרוסית, כפי שהוסכם עם התובע.

הנתבע לא הגיש כל ראיה שתתמוך בגרסתו זו.

הנתבע הסכים לבטל את העיסקה ולהשיב את הכסף לתובע, תוך שהוא מתנה זאת בהחזרת סדרת הבולים הרוסית לידיו.

בדיון בפני, שני הצדדים נתנו את הסכמתם לביצוע בדיקת פוליוגרף, אולם לאחר הדיון, בפועל, חזר בו הנתבע מהסכמתו ולא ביצע את הבדיקה.

התובע ביצע את הבדיקה ונשאל שתי שאלות – האחת, האם התמורה שהעביר לנתבע עבור בולים ישראליים והשנייה, האם עשה עם הנתבע עסקאות כלשהן הקשורות לבולים רוסיים.

התובע השיב על השאלה הראשונה בחיוב ועל השאלה השנייה בשלילה. בבדיקה נמצא התובע דובר אמת.

כאמור לעיל טענת הנתבע בדבר קיומה של עסקה למכירת בולים רוסיים, אשר בעבורה שילם התובע את סך 12,415 ₪, לא נתמכה על ידי הנתבע בראיה כל שהיא.

מנגד, גרסת התובע שנתמכה בעד, נראית בעיני כמשקפת את שארע במציאות בין הצדדים. בנוסף, התנהלות התובע לאחר האירועים ועוד בטרם פנה לבית המשפט, כפי שזו מתוארת בכתב התביעה – פנייתו אל הנתבע, פניותיו אל אספנים אחרים, המכתב שנשלח אל הנתבע על ידי יו"ר איגוד האספנים – תומכת אף היא בגרסת התובע כי הוא לא קיבל את הבולים עליהם סוכם. לסיום, ממצאי בדיקת הפוליוגרף הוסיפו וחזקו את דעתי בנוגע לכך.

סיכומם של דברים אני מקבלת את התביעה במלואה וקובעת כי הנתבע ישלם לתובע סך של 12,415 ₪ צמוד לריבית והצמדה מיום פירעון השיק שהועבר לידו הנתבע.

כמו כן ישלם הנתבע סך של 2200 ₪ לכיסוי הוצאות התובע, לרבות הוצאות עבור בדיקת הפוליוגרף וחווה הדעת. סכום זה יישא ריבית והצמדה מיום מתן פסק הדין ועד ליום התשלום בפועל.

ניתן היום, ט"ו אב תשע"א, 15 אוגוסט 2011, בהעדר הצדדים.

אביב מלכה, שופטת

בס"ד

Talia Stamps
טוליא סטמפס

קונה ומוכר בולי ישראל
שנתונים
מעטפות מיוחדות
גיליונות מיוחדים
מעטפות וגיליונות גנריים
תוויות קלוסנדורף, סימה
בולי זרחן שונים
אלבומיות ודפי מזכרת.

ני"ד: 052-3315322 טל: 03-7301142
moshe.aharon39@gmail.com

YACOV TSACHOR, Eng.
Philatelic Expert
Member AIEP, IFSDA, ISDA

P.O. Box 1621
Tel-Aviv, Israel
Tel: 972-3-5226294
Fax: 972-3-524508
e-mail: tsachps@netvision.net

Date: 10/10/2011

Letter of Opinion
Israel 1948 Dore Irzi 3-50m set
of 6 Imperforate with Tabs, photo encl
is a COMPLETE FORGERY

Y. Tsachor
YACOV TSACHOR
פילולוג מומחה
בולאות, ישראל

הבולים המזוייפים – נושא התביעה המשפטית

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ TEL-AVIV STAMPS. (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב (Mail Auction)

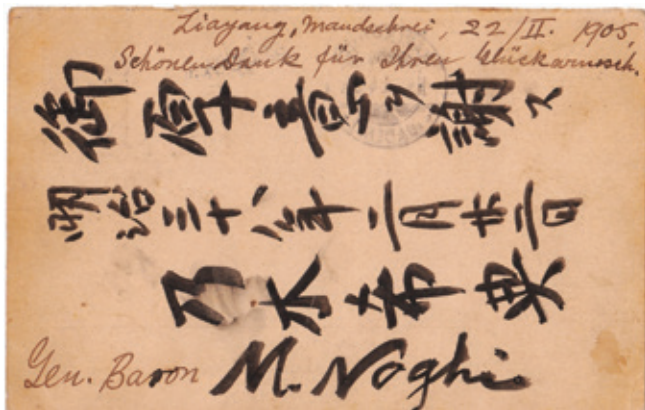
מוקדמים, מנדט, מנהלת העם, דאר עברי
ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים
קטלוג מאוייר חינם

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

הנדבך הראשון של האימפריה היפנית גיבור לאומי יפני כותב משדה הקרב ניצחון היסטורי

מאת: אלכסנדר זולבסקי

גנרל נוגי כתב את תשובתו בטוש באותיות יפניות, והוסיף בעת תרגום לגרמנית (Schönen Dank für Ihren Glückwunsch) (תודה רבה על איחולך). הוא חתם על הגלויה באותיות לטיניות תוך ציון תאריך, גנרל ברון (Gen. Baron). בצדה האחורי של הגלויה רשומה גם כתובת השולח ותאריך המשלוח, Liayang, Mandschuri 22.02.1905. נוגי שלח את הגלויה משדה הקרב בפורט ארתור, שבחבל ליאנג שבמנצ'וריה.

יתכן שכותב הגלויה המקורי היה איש צבא אותו הכיר נוגי במהלך לימודיו בגרמניה, ואשר שלח את הגלויה בתחילת ינואר עם דברי ברכה על ניצחונו בקרב על פורט ארתור. על פי החותמת בצידה הקדמי של הגלויה (KARLSRUHE / 8.4.05 / Baden) ניתן ללמוד שהגלויה הגיעה ליעדה ביום 8 באפריל 1905.

בול מודפס בערך של 10 פניג. ככל הנראה היו שם שני בולים נוספים שהוסרו

הרקע ההיסטורי

בשנים האחרונות של המאה התשע עשרה פתחה יפן במסע התפשטות צבאי שנועד להקים את האימפריה היפנית. מסע זה עתיד להימשך עשרות שנים, עד להתרסקות ולתבוסה שנחלה יפן בסוף מלחמת העולם השנייה.

בשנת 1904 תקפה יפן את הצבא הרוסי שחנה באזור מנצ'וריה (כיום בצפון סין) וזאת במטרה לכבוש את עיר הנמל פורט ארתור ולגרש את הצי הרוסי מזירת האוקיינוס השקט. המתקפה הראשונה של היפנים בחודש אפריל 1904 לא הצליחה להכניע את הרוסים, והאזור שקע במלחמת מצור ממושכת.

למעלה מארבעה חודשים נמשך המצור העקוב מדם על פורט

ארתור, והוא גבה משני הצדדים עשרות אלפי הרוגים ופצועים. הניצחון הושג ביום 2 בינואר 1905, עם כניעת חיל המצב הרוסי.

גנרל מרסוקה נוגי (Maresuke Nogi), מפקד הארמיה השלישית היפנית אשר כבשה את פורט ארתור, זכה בעקבות הניצחון למעמד של גיבור לאומי ביפן. (בול משנת 1937).

גנרל ברון נוגי

מרסוקה נוגי, בן למשפחת אצולה סמוראית, נולד בשנת 1849. בגיל 20 התגייס לצבא היפני והתקדם במהירות בסולם הדרגות. באמצע שנות השמונים למד נוגי באקדמיה הצבאית בגרמניה, ובמחצית שנות התשעים הצטיין במלחמת סין-יפן, קודם לדרגת גנרל וזכה לתואר ברון. בתום המלחמה עזב נוגי את הצבא ומילא שורה של תפקידים ממלכתיים, דוגמת מושל האי טיוואן. עם פרוץ מלחמת רוסיה-יפן נקרא לחזור לשירות צבאי, קיבל את הפיקוד על הארמיה השלישית וכאמור, הכריע את הקרב על פורט ארתור.

בשנת 1908 מונה נוגי לעמוד בראשה של האקדמיה הצבאית, ושימש כמדריך האישי של הירוהיטו הצעיר (לימים, הקיסר הירוהיטו). בשנת 1912, עם מותו של הקיסר מייג'י ביצעו גנרל נוגי ואשתו התאבדות טקסית, כמחאה על אובדן הערכים המסורתיים.

הגלויה

ביום 22 בפברואר 1905, כחודש וחצי לאחר ניצחונו הגדול על הרוסים, שלח גנרל נוגי את הגלויה שבתמונה. המדובר בגלויה כפולה שנשלחה במקור מגרמניה, ונוגי החזיר תשובה לשולח, אוטו פרנקנשטיין מן העיר קרלסרוה שליך באדן בגרמניה.

מבט להנפקת פברואר 2012 (7.2.2012)

תווית ביול - שיקום אלמוגים

תווית ביול - בעלי חיים ימיים
בסכנת הכחדה (1.1.2012)

רבי שניאור זלמן מלאדי - גיליון מיוחד

נשים פורצות דרך - בתיה מקוב, ברכה צפירה

100 שנה לייסוד הטכניון

רבי שניאור זלמן מלאדי

אבני החושן - ראובן, שמעון, לוי, יהודה

הנצחה (בול מן המניין) - בול וגיליון גרני

צדק בירושלים תשכ"א

27.6.2011
חותמת יום הופעה
חופים בישראל
תל אביב

27.6.2011
חותמת יום הופעה
חופים בישראל
קיסריה

27.6.2011
חותמת יום הופעה
חופים בישראל
ים המלח

27.6.2011
חותמת יום הופעה
חופים בישראל
אילת

27.6.2011
חותמת יום הופעה
הרב שלמה גורן

22.11.2011
חותמת יום הופעה
תווית ביול
חג המולד

2.11.2011
חותמת אירוע
20 שנה
ל"מבצע שלמה"

28.10.2011
חותמת אירוע
עשור לרצח השר
רחבעם זאבי
(גנדי זיל)

27.6.2011
חותמת יום הופעה
ליצנות רפואית

27.6.2011
חותמת יום הופעה
הישגים ישראליים
חקלאות

24.12.2011
חותמת אירוע
חג המולד
ירושלים

6.12.2011
חותמת יום הופעה
רכבת העמק

6.12.2011
חותמת יום הופעה
75 שנה לתזמורת
הפילהרמונית הישראלית

6.12.2011
חותמת יום הופעה
אגדות הכדורגל הישראלי

6.12.2011
חותמת יום הופעה
כוחות ההצלה

3.4.2012
חותמת אירוע
יריד הבולים
אפריל 2012

6.3.2012
חותמת אירוע
יריד הבולים
מרץ 2012

7.2.2012
חותמת אירוע
יריד הבולים
פברואר 2012

3.1.2012
חותמת אירוע
יריד הבולים
ינואר 2012

24.12.2011
חותמת אירוע
חג המולד
נצרת

רומנו בית מכירות

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה, נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל. ניתן לעשות הזמנה בדאר. סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER
מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790

*** חנות מקוונת ***
 משלוח בדואר רשום

חדש ב- בית טוב

אינדקס נושאים לאספנים תמטיים
 האתר www.bait-tov.com ימצא בשבילך את הסדרה החסרה לך בכל נושא

כנס לאתר, עבור לגברית ולחיצה על דגל ישראל
 - לחץ 'אינדקס נושאים' ובחר נושא מהרשימה
 - בנוסף בחר מהרשימה 'שוני ישראל' את היישוב שלך ותופתע

ת.ד. 2275 בת-ים 59121 טלפקס: 03-5535313

בולים בחבילות לפי נושאים ולפי מדינות, בולי ישראל, חותמות, אלבומים

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל, נושאים ויודאיקה, הופיע מחירון בולי ישראל 2010 בולי הרשות הפלסטינאית

מבצע:
מנורת פוספור לבולי ישראל - 150 ש"ח

יבוא אלבומי IMPORTA והוויד
רח' אלנבי 76 ת"א קומה ב' טל: 03-5163871
 טלפון סלולארי: 054-5390225; אימייל: giladistamps@gmail.com

מרכז הבולים

מתמחים במוקדמים, מנדט, מנהלת העם ובולי ישראל, טעויות, תוויות מכל הסוגים, זרחנים בולי חו"ל לפי חלוקה למדינות ונושאים

נציג בלעדי של DAVO-MICHEL
אלנבי 94 תל-אביב (במתחם)
טל: 03-5605430; פקס: 03-5605755
 email: stamps.center@gmail.com

הספריה הבולאית

של התאחדות

בולאי ישראל

הספריה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל פתוחה

לקהל הרחב ביום ה' בלבד בשעות 12:00-19:30

(ללא תשלום)

השאלת ספרים, קטלוגים, מגזינים וצילומי תצוגות -

לחברי ההתאחדות. עיון במקום - לקהל הרחב.

רח' פינסקר 2, תל-אביב, קומה א',

טל: 03-6295547

למכירה

ניתן לרכוש עותקים קודמים של "שוכל"
במחיר של 5 ש"ח האחד + דמי משלוח.

(גיליון מספר 1 - 50 ש"ח. מספר גיליונות אינם יותר במלאי)

בולי מידן ראובן

קונה ומוכר בולים
 בולי ישראל, שנתונים,
 תוויות קלוסנדורף, סימה ובולי זרחן שונים

טל' נייד: 052-8301265

אליק רינק

בולים ומטבעות

קונה ומוכר

רח' ה 4 פינת אלנבי 35, ת"א ת.ד. 4124,
טל. 03-6297192, פקס. 03-5255131,

מען: 03-5227922

מוטי ברש בולי דיזינגוף

בולים - ישראל וחו"ל - מכירה, קניה, הערכה
 מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים
 המבחר הגדול בארץ!!

דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420,

טל/פקס. 03-5251552,

דוא"ל: motib51@smile.net.il

אוספים - איתן בר-ארז

הערכה ושמאות, תיווך ומכירה פומבית של אוספים באינטרנט,
 קניה ומכירה לפרטיים

סניף ירושלים: בניין כלל חנות 325, רח' יפו 97 י"ם, טל: 02-6259638

פתח-תקווה: ברנדה 58 פ"ת, טל: 03-9337024

נייד: 052-5974151

בס"ד

עוואד משה - Talia Stamps

קונה ומוכר בולי ישראל, שנתונים, מעטפות מיוחדות, גיליונות מיוחדים,
 מעטפות וגיליונות גנריים, תוויות קלוסנדורף, סימה,
 בולי זרחן שונים, אלבומיות ודפי מזכרת.

טל: 03-7301142. נייד: 052-3315322

moshe.aharon39@gmail.com

בולי כחול לבן

Blue White Stamps

קונה, מוכר, מחליף, מכירה פומבית, אביזרים, בולים, מטבעות ושטרות.

רח' המלך ג'ורג' 6 (ירידה מאלנבי), ת.ד. 23257 תל-אביב 61231

טל: 03-5281023, 03-5015496, פקס: 03-6521145

Email: info@bwsegal.com

בולי או"ם למען עולם טוב יותר אוספים בולים נהנים ולומדים

30 שנה למאבק באיידס - 3 ביוני 2011

המועצה הכלכלית והחברתית של האו"ם - חינוך - 1 ביולי 2011 • ECOSOC – Economic & Social Council

ההנפקה הבאה - זנים בסכנת הכחדה - ציפורי טרף

